Гос. книжная палата УзССР

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Қишлоқ ҳақиқати

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

Газета 1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

10 октябрь 1982 йил, якшанба

№ 231 (2.637).

Баҳоси 3 тийин.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ФУРСАТ ҒАНИМАТ, ПАХТАКОР ЎРТОҚ!

9 ОКТЯБРЬ ЭРТАЛАБИГАЧА ЎЗБЕКИСТОН ТАЙЁРЛОВ ПУНКТЛАРИГА 3.682.799 ТОННА, ШУ ЖУМЛАДАН 255.775 ТОННА ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА ТОПШИРИЛДИ. МАШИНАЛАР БИЛАН 1.772.492 ТОННА ҲОСИЛ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИНДИ.

ПАХТА ДАЛАЛАРИДА МЕҲНАТ МУСОБАҚАСИНИ АВЖ ОЛДИРАЙЛИК! Ҳар бир соат, ҳар бир дақиқадан оқилона ва унумли фойдаланайлик! СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини пахта етиштириш ҳамда давлатга сотиш бўйича план ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш билан нишонлайлик!

Сурхондарё

Қумқўрғон районидаги **«Қизил Октябрь» колхози пахтакорлари пландаги 5.627 тонна ўрнига 5.650 тонна хом ашё топшириб, пахта тайёрлаш йиллик планини бажардилар. Ялпи ҳосилнинг 4.500 тоннасини қимматли ингичка толали пахта ташкил этади. Колхоз меҳнатчилари мавсум охиригача давлатга яна 1.650 тонна «оқ олтин» топширишга, ҳосилдорликни эса 50 центнерга етказишга қарор қилишди.** Эришилган меҳнат ғалабасига гектаридан 50 центнердан ҳосил олган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳасан Мухторов бошлиқ бригада (бу коллективнинг мажбурияти 72 центнер), 48 центнердан ҳосил олган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдуғаффор Хўжаназаров бошлиқ бригада салмоқли улуш қўшди.

Область бўйича 9 октябргача планини бажарган хўжаликлар сони бештага, бўлимлар сони 37 тага ва бригадалар сони 366 тага етди.

Хоразм

Область пахтакорлари об-ҳаво қийинчиликларига қарамай ҳосил йиғим-теримида юқори натижаларга эришмоқдалар. Бунга асосан мавжуд техникадан самарали фойдаланиш ҳисобига эришиляпти. **8 октябрь куни область далаларида 1.190 та пахта териш машинаси ишлатилди.** Уларнинг ҳар бири билан 2,7 тоннадан пахта териб олинди. Боғот райони механизаторлари 256 та машинанинг ҳар бири билан 4 тоннадан, хонқалик «дала гвардиячи»лари эса 3,5 тоннадан «оқ олтин» тердилар. Механизаторлар мусобақасида Боғот районидаги «Коммунизм» колхозидан республикада хизмат кўрсатган механизатор **Гуласал Полвонова пешқадамлик қиляпти. У 8 октябрь куни машинаси бункеридан 15,6 тонна пахта бўшатди. Гуласал ҳозиргача 236,5 тонна пахта териб берди.**

Хонқа районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози **меҳнаткашлари пахта топшириш бўйича йиллик планни уддалаганликлари ҳақида рапорт бердилар. 1.162 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил олинди ва тайёрлов пунктларига 4.648 тонна юқори сифатли хом ашё келтирилди.** Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Войис Маҳмудов ва Йўлдош Қаландаров бошлиқ бригадаларда ўртача ҳосилдорлик 46—47 центнерни ташкил этди. Хўжалик меҳнаткашлари ўз имкониятларини чамалаб чиқиб, **ҳосилдорликни 50 центнерга ва ялпи хирмонни 5.800 тоннага етказишга аҳд қилишди.**

Шу райондаги шоличиликка ихтисослашган **Ал-Хоразмий** номли совхоз давлатга **20.450 тонна шоли топшириб, дастлабки довондан ошди. Ҳосилдорлик деярли 57,8 центнерни ташкил этди.**

Жиззах

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти студентлари пахта йиғим-теримида аъло меҳнат қилишяпти. Улар Мирзачўл районидаги уч совхозда 482 тоннадан зиёд «оқ олтин» ҳосилини икки кун ичида териб бердилар. Ҳар бир студент бир кунда ўртача 61 килограммдан «оқ олтин» терди.

ҚҚАССР

Беруний районидан икки хўжалик планини бажарганлиги ҳақида рапорт берди. **Гектаридан 49 центнердан ҳосил олган Навоий номли колхоз деҳқонлари юксак натижага эришдилар. Охунбобоев номли совхоз пахтакорлари 3.900 тонналик хирмон яратиб, йиллик планни бажаришди. Тўрткўл районида Ленин номли колхоз ҳам дастлабки довондан ошди.**

Бухоро

Бу йилги мавсумда юксак суръатларга эришаётган Ғиждувон райони пахтакорлари дастлабки марра сари яқинлашяптилар. Об-ҳаво ноқулайлигига қарамай улар кунига йиллик планнинг 1,70 процентни ва ундан ҳам кўп ҳажмда пахта топширяптилар. Районда машиналар юксак унум билан ишлатиляпти.

Шу райондаги **С. Айний номли колхоз деҳқонлари давлатга 5.060 тонна, шу жумладан 800 тонна ипак пахта топшириб, йиллик маррани уддаладилар. Ҳосилдорлик 41,5 центнерни ташкил этди.**

Шу райондаги **Ҳамид Олимжон номли колхозда ҳам йиллик план бажарилди. Ҳар гектар майдондан ўртача 38 центнердан «оқ олтин» олинди.**

Самарқанд

Нарпай районидаги **Ҳамза номли совхоз деҳқонлари областда биринчи бўлиб, давлатга пахта топшириш планини бажардилар.** 240 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 23 центнердан хом ашё олинди.

Тошкент

Пискент районидаги Свердлов номли колхоздан Ражаббой **Соатов бошлиқ бригада социалистик мажбуриятини бажарди.** Бу ерда пландаги 25 центнер ўрнига 37 центнердан ҳосил олинди.

Ўрта Чирчиқ районидаги. **Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институти ўқув хўжалиги коллективи машина терими планини бажарди.**

Сирдарё

Областда 254 та бригада, 18 та бўлим ва 4 та хўжалик социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширяпти.

Ворошилов районидаги **«Гулистон» совхози механизаторлари 5.760 тонна пахтани машинада териб, бу борадаги планни бажардилар.**

Наманган

Задарё райони меҳнаткашлари давлатга дон сотиш бўйича оширилган топшириқни бажардилар. Қабул пунктларига 5.730 тонна дон келтирилди, бу халқ хўжалиги планидагидан 3.060 тонна кўпдир. Эришилган муваффақиятга янги ташкил этилган «СССР 60 йиллиги» маккажўхоричилик совхози муносиб ҳисса қўшди.

Қашқадарё

Область деҳқонлари уруғлик пахта тайёрлаш бўйича йиллик планни бажардилар. Пландаги 59.200 тонна ўрнига 60 минг тонна уруғлик ҳосили топширилди. Бу муваффақиятга Шаҳрисабз райони пахтакорлари салмоқли улуш қўшдилар.

Қарши районидаги **Энгельс номли совхоз меҳнатчилари 180 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 38 центнердан «оқ олтин»нинг олий навини йиғиштириб олиб, ингичка толали пахта топшириш йиллик планини бажардилар.** Қўшимча яна 400 тонна ипак пахта топшириш кўзда тутилмоқда.

ШУ КУННИНГ ҚАҲРАМОНЛАРИ

ОЛҚИШ

Дарё сувини баҳор тоширади, инсон қадрини меҳнат оширади, дейди халқимиз. Чиндан ҳам меҳнат шон-шараф, қаҳрамонлик ишига айланган жонажон мамлакатимизда кимки ўз касбига сидқидилдан ихлос қўйса, умрининг ҳар бир онини сермазмун ишларга сарфласа у албатта эл назарига тушади, обрў-эътибор қозонади.

Коммунистик районидаги машъал «Политотдел» колхозининг тажрибакор бригада бошлиғи Петр Тен ана шундай ҳурматли кишилардан бири. Бу уста заршунос, тажрибали лубкор етакчилик қилаётган сертармоқ бригада дала гвардиячиларининг ҳар сафаргидек СССРнинг 60 йиллик шонли тўйи нишонланадиган йилдаги қучаётган зафарлари ҳам салмоқли бўляпти. Улар канопнинг ҳар гектаридан 216 ўрнига салкам 300 центнердан ҳосил кўтариб, бу соҳадаги социалистик мажбуриятларини анча ошиғи билан адо этдилар. Меҳнатсевар коллективнинг 137 гектар ердаги пахтазори шу кунларда жасорат майдонига айланган. Миришкорлар гектаридан 37 центнердан «оқ олтин» хирмони уйиб, дастлабки маррани эгаллади. Ҳозир эса улар ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш учун бутун чораларни ишга солган ҳолда фидоийлик намуналарини кўрсатяптилар. Аҳил коллективнинг эришаётган бу ажойиб ғалабаларида бригада саркори, Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари соҳиби Петр Теннинг катта ҳиссаси бўляпти.

К. ҲАМРОЕВ.

Рассом Маҳмуд Жўраев чизган расмда тажрибали бригада бошлиғи Петр Тен акс эттирилган.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 9 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	1,23	90,86	1,41	87,03
Хоразм	1.66	77,14	2,32	58,06
Бухоро	1,10	74,09	0,73	22,86
ҚҚАССР	1,88	71,08	2,18	53,15
Навоий	1,89	65,90	1,42	36,71
Сурхондарё	1,10	65,36	0,75	42,09
Сирдарё	0,79	62,57	0,65	67,93
Наманган	0,25	57,23	0,16	33,22
Андижон	0,16	54,70	0,18	26,33
Жиззах	0,82	54,14	0,37	57,57
Қашқадарё	1,00	52,13	0,87	31,10
Самарқанд	1,22	50,93	1,21	30,85
Фарғона	0,23	50,72	0,26	24,76
Республика бўйича	0,94	62,53	0,90	43,94
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Навоий	3,15	82,81	2,90	35,74
Сурхондарё	1,89	74,43	1,58	57,14
Наманган	0,54	66,12	—	4,53
Бухоро	2,24	53,24	—	—
Қашқадарё	1,62	48,60	0,84	19,89
Республика бўйича	1,85	65,58	1,29	41,00

ХИРМОН БАРАКАСИ

Олтинкўл районидаги «Коммуна» колхозининг Сиёсатхон Абдуллаева бошчилик қилаётган бригадаси заршунослари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб меҳнат ютуқлари билан кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қиляптилар. Юбилей йилида 105 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 55 центнердан «оқ олтин» етиштириш уларни қалб шиорига айланган.

Ҳозир бригада пахтазорларида йиғим-терим қизғин тус оляпти. Ҳар куни йиллик планнинг 3 проценти миқдорида пахта тайёрланмоқда. Бригада коллективининг бундай кўрсаткичига кўпмингкилограммчи теримчилардан Омина Аҳмедова, Эъзозхон Мамадалиева, Дилфузахон Холматовалар сингари ўнлаб пешқадамлар муносиб ҳисса қўшишяпти. Уларнинг ҳар бири 220—250 килограммдан пахта териб, хирмонга барака киритмоқда.

Д. МЎМИНОВ.
Андижон области.

ЯНГИ ДОВОН САРИ

Бу йилги шароит бизнинг қўриқ район пахтакорлари учун анча мураккаб келди. Ғўзаларимиз бир текис шоналаб қолган пайтда қаттиқ бўрон туриб, экинларимизни найҳон қилиб юборди. Секундига 38 метр тезликда эсган шамол ҳосилга кираётган ниҳолларимизни юлиб кетди, қолганларини эса қовжиратиб ташлади. Лекин ҳеч ким табиат зарбасидан эсанкираб қолмади. Ҳаммамиз якдил бўлиб, иродамизни, бор куч-ғайратимизни, тўплаган тажрибамизни офатга қарама-қарши қўйдик.

Бўрондан кейин 57 гектарга қайта чигит экдик. Бир ҳафта ичида тўла гектарлар ҳосил қилдик. Ёш ниҳолларга навбатдан ташқари икки марта қўшимча комплекс ишлов бердик. Ғўзаларимиз гуркираб ўсиш даврига кирганда иккинчи бўрон ҳамласи яна 25 гектар майдондаги ғўзамизни қовжиратиб кетди. Ниҳолларнинг гугурт чўпига ўхшаш ярим таначалари қолди. Шу ерга минерал, маҳаллий ўғитни аямай солиб суғоравердик. Ниҳоят мана шу 25 гектар майдонда ҳам яхшигина ҳосил яратдик. Пахтамиз анча кечки бўлиб қолди. Бироқ звеномизнинг бирор деҳқони умидсизланмади. Ғўза парваришини йиғим-теримни оммавий бошлаган кунимиз — 15 сентябрга қадар давом эттирдик. Йиғим-теримга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўриб, теримни ипатоволиклар методи асосида — «дала-бункер-қабул пункти» усулида олиб бордик. Натижада йиллик планни адо этдик. Қумлоқ ердан 14 центнердан ҳосил олиб, Ватан омборига 80 тонна қўриқ жавоҳирини топширдик. Ялпи ҳосилнинг 92 процентини «зангори кема»лар ёрдамида териб олдик ва юз процент ҳосилни биринчи сортга топширдик.

Жасоратга тўлиқ ўн беш кун ичида айниқса шонли дала гвардиячиларимиз Абдураҳим Мамажонов, Баҳодир Мадиёровлар алоҳида намуна кўрсатдилар. Иккала механизаторимиз икки сменада иш ташкил қилишиб, терим машиналарини бирор лаҳза тўхтаб қолишига йўл қўймадилар.

Звеномиз пахтакорларининг мана шу кичик ғалабасида Оминахон Мамадалиева, Раҳбархон Турсунова сингари чевар қизларимизнинг ҳиссалари катта бўлди. Улар кунига 150—200 килограммдан пахта теришиб, мавсум ҳисобларини 6 тоннадан ошириб юбордилар. Улар ўн тонналик маррани эгаллаш учун янада ғайрат кўрсатиб «оқ олтин» теришаяпти.

Биз биринчи довондан ошдик. Лекин совхозимиз, районимиз, областимиз, жонажон Ўзбекистонимиз олдида улкан хирмонни бунёд этишдек муқаддас, шарафли вазифа турибди. Бу бизнинг звено пахтакорлари учун ҳам тўла тааллуқлидир. Ҳал қилувчи кураш олдинда. Биз республикамизнинг улкан хирмони бунёд этилгунга қадар терим суръатини пасайтирмаган ҳолда планга қўшимча яна 80 тонна пахта тайёрлаб звеномиз хирмонини 160 тоннага етказишга қарор қилдик. Шунда гектаридан олинган ҳосилимиз 30 центнерга, йиллик планимиз эса 200 процентга етади. Бу, қумлоқ ер учун жуда қувончли кўрсаткич ҳисобланади.

«Нон ҳам нон, увоғи ҳам нон», дейдилар. Пешона теримиз билан яратилган пахтамизнинг бир мисқолини ҳам ерда қолдирмай йиғиб териб оламиз, шунинг билан бирга келаси йил ҳосили учун пухта замин ҳозирлаш тадбирларини ҳам олиб борамиз. Келаси йилда эса қўриқнинг ҳар гектаридан олинадиган ҳосилни 40 центнерга етказиш ниятидамиз.

Иноят ҚОДИРОВА,
Задарё районидаги «Наманган» совхозининг звено бошлиғи.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИ

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИНИ БАЖАРИШГА ҚЎШАДИГАН ҲИССАНИ ОШИРАЙЛИК

НУКУС, 9 октябрь. (ЎзТАГ). Дон хўжалиги — СССР Озиқ-овқат программасини бажариш пойдеворидир. Шу хўжаликни жадал суръатлар билан ривожлантириш мана шу ғоят муҳим ҳужжатда ўртага қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун негиз яратиш демакдир. Қорақалпоғистон область партия комитетининг бу ерда бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари мана шулар тўғрисида гапирдилар. КПСС Марказий Комитетининг талаблари, ўрток Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида деҳқончилик ва чорвачилик самарадорлигини ошириш соҳасида область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари Қ. К. Камолов доклад қилди.

Кейинги йигирма йил мобайнида, деб таъкидланди пленумда, Автоном Республикада дон хўжалигини жадал ривожлантириш комплекс программаси амалга оширилмоқда. Амударёнинг қуйи қисмида шоли дон хўжалигининг асосий экинидир. Ҳозир бу ерда ихтисослаштирилган 19 та совхоз ишлаб турибди. Тахтакўпир райони биринчи ихтисослаштирилган шоличилик райони бўлиб қолди. Қорақалпоғистон Ўзбекистоннинг шоли конига — мамлакатдаги энг йирик шоли конларидан бирига айланди. Йиллик шоли етиштириш миқдори 300 минг тоннадан ошиб кетди.

Нотиқлар шоличиликни янада жадал ривожлантириш учун катта имкониятлар мавжудлигини таъкидладилар. Шоли экиладиган инженерлик системалари майдонини 160 минг гектарга, шолининг ўртача ҳосилдорлигини эса 60 центнерга етказиш мутлақо реал вазифадир.

Инженерлик системалари қурилиши суръатларини жадаллаштириш уларни лойиҳалаш муддатларини қисқартириш билан бевосита боғлиқ. Селекциячи олимлар шоли навларини такомиллаштириш тўғрисида жон куйдиришлари керак.

Сўзга чиққан кишилар шоли экиш проблемалари тўғрисида гапириб, хўжаликнинг шу тармоғи учун ихтисослаштирилган техника ишлаб чиқариш ҳозиргача йўлга қўйилмаганлигини уқтириб ўтдилар. Шоликорлар анъанавий дон машиналаридан фойдаланишга мажбур бўлмоқдалар, улардан фойдаланиш эса етарлича самара бермаяпти. Махсус шоли комбайни ишлаб чиқарилганида шолининг талай миқдорда нобуд бўлишига йўл қўймаслик имконини берган бўлур эди. Шолини жойларнинг ўзида қайта ишлаш масалаларини тезроқ ҳал этиш ҳам муҳимдир.

Пленум қатнашчилари маккажўхоричиликни ривожлантириш вазифаларига ҳам батафсил тўхталиб ўтдилар. Ана шу озуқа экини ихтисослаштирилган Бўзатов чорвачилик районида катта-катта майдонларга экилиши керак. «Дала маликаси»ни парвариш қилиш агротехникасини такомиллаштириш, унинг ҳосилдорлигини анча ошириш лозим.

Дон хўжалигини ва чорвачилигини ривожлантириш вазифалари партия, совет, хўжалик органларининг ғоят зўр эътибор беришларини тақозо этади, деб таъкидлашди нотиқлар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов нутқ сўзлади.

* * *

САМАРҚАНД, 9 октябрь. (ЎзТАГ). Самарқанд областининг меҳнаткашлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларини рўёбга чиқариш, озиқ-овқат программасини амалга ошириш учун собитқадамлик билан иш олиб бормоқдалар. Самарқанд область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленумида КПСС Марказий Комитети талаблари ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқлари асосида деҳқончилик ва чорвачилик самарадорлигини янада ошириш соҳасида область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама этилди. Область партия комитетининг биринчи секретари Р. С. Ашуралиев доклад қилди.

Пленум қатнашчилари Самарқанд областидаги кўпгина хўжаликлар ва районлар табиат инжиқликларига қарамай, пахта, дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришга эришаётганликларини таъкидлаб ўтдилар. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўпайиб бормоқда. Шунга қарамай, [illegible] барча [illegible] ишга туширилгани йўқ. [illegible] ватан [illegible] қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етказиб бериш учун барча имкониятларга эга.

Сўзга чиққан нотиқлар дон етиштиришни кўпайтириш соҳасида яқин вақт ичидаги вазифалар тўғрисида гапириб, 1983 йилда областда маккажўхори дони етиштириладиган майдонларни 32 минг гектарга етказиб, гектар бошига камида 80 центнер дон олиш зарурлигини кўрсатиб ўтдилар. Бу йил тўртта янги ихтисослашган дон-чорвачилик совхози ташкил этилганлиги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга ёрдам беради.

Суғориладиган ер майдонларини кенгайтириш резервлари чекланган область шароитида, дейишди пленум қатнашчилари, етиштириладиган маҳсулотни кўпайтиришга асосан деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини ошириш, химиялашни ва комплекс механизацияни ривожлантириш, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини юксалтириш, чорва ва парранда маҳсулдорлигини ўстириш, агросаноат комплексининг ишлаб чиқариш қувватларини мустаҳкамлаш ҳисобига эришиш лозим. Суғориладиган ерлардагина эмас, шу билан бирга лалми ерларда ҳам бошоқли экинлардан гарантияланган ҳосил олиш учун амалий чораларни кўриш, мавжуд машина-механизмлар ва минерал ўғитлардан оқилона фойдаланиш, ҳамма жойда алмашлаб экишни жорий этиш, уруғлик тайёрлашни яхшилаш лозим.

Мустаҳкам ем-хашак базаси, — деб таъкидлаб ўтилди пленумда, чорвачиликни юксалтиришнинг ҳал қилувчи шартидир. Фермаларни дағал ва ширали ем-хашакнинг бир-ярим-икки йиллик запаси билан таъминлаш, омихта ем саноати корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, шу тармоқда янги корхоналарни ишга туширишни жадаллаштириш — ғоят муҳим вазифадир.

Нутқларда ўртага қўйилган вазифаларнинг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлашга катта эътибор берилди.

Пленумда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

* * *

ГУЛИСТОН, 9 октябрь. (ЎзТАГ). Сирдарё область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг талаблари ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев кўрсатмалари асосида деҳқончилик ва чорвачилик самарадорлигини ошириш юзасидан Сирдарё область коммунистлари, барча қишлоқ хўжалик меҳнатчиларининг вазифаларини муҳокама этдилар. Обкомнинг биринчи секретари В. А. Хайдуров доклад қилди.

Докладда ва пленум қатнашчиларининг нутқларида область меҳнатчилари партия XXVI съезди қарорларига амал қилиб пахта, дон, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни доимо кўпайтираётганликлари уқтириб ўтилди. Ҳозир қўриқ областнинг деҳқонлари 420 минг тонна пахта олиш учун зўр ғайрат билан курашмоқдалар, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бутун кучни сарфламоқдалар.

Бу йил дон хўжалигини ихтисослаштириш ва концентрациялаш соҳасида бирталай иш қилинди. Ўтган йилга нисбатан маккажўхори дони етиштириш 15 минг тонна кўпайди. Янги тузилган иккита маккажўхорикорлик совхози ишининг натижалари бу тармоқни ихтисослаштириш — дон етиштиришни кўпайтириш учун курашда энг тўғри йўл эканини кўрсатди. Чунончи, «Ғаллакор» совхози ҳар гектар ердан 95,3 центнер «каҳрабо дон» олди.

Бироқ, муайян муваффақиятлар билан бир қаторда нуқсонлар ҳам борлигини нотиқлар уқтириб ўтишди. Айрим районлар ва хўжаликлар дон етиштиришни кўпайтириш учун мавжуд резервлардан тузукроқ фойдалана олмади. Меҳнатобод, Ильич, Комсомол районларининг хўжаликлари суғориладиган ерларда бошоқли экинлардан кам ҳосил олди.

Дон-чорвачилик хўжаликларини тузиш дон ва чорвачилик маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришнинг муҳим резервидир. Келгусида областнинг ҳар бир районида мана шундай хўжаликларни тузиш мўлжалланмоқда.

Бир қанча хўжаликларда ем-хашак экинларидан мўл ҳосил етиштириш тажрибаси борлиги пленумда уқтириб ўтилди. Аммо бу соҳада ҳам ҳали фойдаланилмай ётган резервлар кўп. Баъзи хўжаликларда беда, силосбоп маккажўхори ҳосили жуда паст. Лавлаги етиштиришга кўпроқ эътибор берилиши лозим.

Пленум қатнашчилари алмашлаб экишнинг аҳамияти, уни ўзлаштиришдаги камчиликларни тезроқ тугатиш зарурлиги тўғрисида жонкуярлик ва ишчанлик билан гапирдилар. Ерларнинг ҳосилдорлигини ошириш ва мўл-кўл пахта, дон, ем-хашак ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳосили етиштириш учун минерал ва органик ўғитлардан қониқарсиз фойдаланаётган хўжаликлар қаттиқ танқид қилинди. Кўпгина нутқларда мева-сабзавот маҳсулоти етиштиришни ихтисослаштириш муҳимлиги, чорвачилик маҳсулоти етиштиришни кескин кўпайтириш учун қўшимча резервларни қидириб топиш, ерларни мелиорациялашни янада яхшилаш, давлат интизомини мустаҳкамлаш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Пленумда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Р. Раҳимов нутқ сўзлади.

* * *

АНДИЖОН, 9 октябрь. (ЎзТАГ). Андижон область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленумида КПСС Марказий Комитетининг талаблари ва ўрток Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида Озиқ-овқат программасини амалга ошириш, деҳқончилик ва чорвачиликни интенсив ривожлантириш борасида область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама этилди. Область партия комитетининг биринчи секретари С. Мамарасулов доклад қилди.

Пленумда қайд этиб ўтилганидек, областда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш муттасил ортиб бормоқда. Колхоз ва совхозларнинг моддий базаси мустаҳкамланди, энергетика қувватлари ошди. Партия комитетларининг қишлоқдаги ташкилотчилик ва сиёсий ишлари савияси юксалди. Барча совет кишилари каби Андижон областининг меҳнаткашлари ҳам Озиқ-овқат программасини муваффақиятли равишда амалга оширишга азму қарор берганлар.

Нотиқлар ишларнинг аҳволини атрофлича анализ қилиб, мавжуд резервларни, улардан фойдаланиш йўлларини кўрсатиб ўтдилар. Масалан, ялпи дон ҳосилини область шу беш йиллик охирига бориб қариб икки баравар кўпайтириши керак. Асосан ҳосилдорликни ошириш йўли билан шу мақсадга эришиш мумкин. Бунинг учун эса ҳар гектар ерининг маҳсулдорлигини янада ошириш, қишлоқ хўжалик техникасидан, минерал ва маҳаллий ўғитлардан янада самарали фойдаланиш, алмашлаб экишни планлаштириш ишларига қатъий риоя этиш лозим.

Пленумда чорвачиликда гўшт етиштиришни кескин кўпайтириш мажбуриятини қабул қилган Андижон, Қўрғонтепа, Ленин, Пахтаобод ва Хўжаобод районлари меҳнаткашларининг ватанпарварлик ташаббусини юксак баҳо бердилар. Бу ташаббус кенг кўламда оммалашуви керак. Нотиқлар чорвачиликнинг [illegible] ривожлантиришга кўпроқ эътибор бериш зарурлиги тўғрисида гапирдилар.

Пленумда шу нарса қайд этилдики, областда чорвачилик маҳсулоти етиштириш ҳамон паст даражада қолмоқда, шартли ҳар юз гектарига ҳисоблаганда гўшт миқдори жуда кам. Ем-хашак базасининг заифлиги сабабли чорвачиликни [illegible] бўлмаяпти, қорамолларнинг насли паст ривожланмоқда. Ана шу камчиликларга барҳам бериш учун кадрларнинг, [illegible] раҳбарларининг иш учун масъулиятини ошириш, хўжалик-партия раҳбарларининг даражасини ҳам юқори кўтариш керак. Сўзга чиққанлар партия ўртага қўйилган вазифаларни ҳал этиш ҳар бир коммунистдан янада уюшқоқликни, ишга ташаббускорлик билан ёндошишни талаб қилишини таъкидладилар. Идеологик ишнинг барча воситаларидан фойдаланиб қишлоқ меҳнаткашларининг активлигини кучайтириш, уларга Озиқ-овқат программасининг [illegible] халқ [illegible] чуқур англаб олишларига ёрдам бериш лозим.

Пленумда Ўзбекистон Касаба союзлари республика советининг раиси Н. М. Махмудова нутқ сўзлади.

БУГУН—БУТУНИТТИФОҚ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

МАЪМУРЧИЛИК БУНЁДКОРЛАРИ

Республикамизда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати раҳбарлиги остида бутун мамлакатда бўлгани каби ўн биринчи беш йиллик планларини, КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари ҳамда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун собитқадамлик билан иш олиб бориляпти.

Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари бу йилнинг мураккаб об-ҳаво шароитларига қарамай фидокорона меҳнат эвазига пахта, дон, мева-сабзавот, картошка ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар. Бу СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга шу йилдаёқ муносиб ҳисса қўшиш имконини беради.

Ўзбекистон қишлоқ меҳнат аҳли ўзининг интернационал бурчига содиқ қолиб, юбилей йилида давлатга 6 миллион тонна «оқ олтин» топширишга бел боғлаган. Ҳозирги кунгача республика хирмонига 3,5 миллион тоннадан кўп қимматли хом ашё етказилди.

Мева-сабзавот маҳсулотларини тайёрлаш плани анча ошириб бажарилди. 1 миллион тонна атрофида ноз-неъмат умумиттифоқ фондига жўнатилди ва Москва, Ленинград шаҳарларига етказиб берилди. Бу маҳсулотларни қишга асраш борасида ҳам муваффақиятли ишлар олиб бориляпти.

Барча коллективларда «СССР 60 йиллигини муносиб кутиб оламиз!» шиори остида социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди. Республика Тайёрлаш министрлиги корхоналарининг меҳнаткашлари меҳнатни фан ва техниканинг сўнгги ютуқлари асосида ташкил этишнинг қўшимча имкониятларини мунтасил изламоқдалар, маҳсулот сифатини ошириш учун курашмоқдалар. Инженер-техник ходимлар, корхоналарнинг меҳнаткашлари тайёрланаётган доннинг сифатли сақланиши учун барча чораларни кўришяпти.

Ҳамиша бўлганидек, коммунист ва комсомоллар социалистик мусобақанинг олдинги сафларида боришяпти. Улар фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатиб, бошқаларни олға чорлашяпти. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди, партия Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларини сўзсиз бажариш учун бутун куч ва билимларини сафарбар этишяпти.

Х. ҚУЙБОҚАРОВ,
Ўзбекистон ССР тайёрлаш министри

Яқин ўн йилликка мўлжалланган режаларни муваффақиятли амалга ошириш республикадаги барча тайёрловчилардан тўла қувват билан ишлаш, бутун резерв ва ресурсларни сафарбар этиш, фан-техника тараққиёти ютуқлари ҳамда илғор тажрибани кенг жорий этиш, танг жойларни бартараф этиб ишлашни талаб қилади. Янги корхоналар қуриш ва мавжудларини реконструкция қилишга, уларни замонавий серунум техника билан таъминлашга, меҳнат унумдорлигини тинмай ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, нобудгарчиликни камайтиришга йўналтирилган илғор прогрессив технологияларни ҳамма жойда жорий этишга алоҳида эътибор бериляпти.

Партиямиз Марказий Комитети май Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев ўз докладида шундай деб таъкидлаганди: «Самарадорлик йўли қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ тармоқлар жадал ривожлантирилишини тақозо этади. Биз ишлаб чиқариш эмас, балки маҳсулотни асраш, қайта ишлаш ва уни истеъмолчига етказиш танг жой бўлиб қолаётган ҳолларга тез-тез дуч келиб турибмиз. Масалан, ҳозирнинг ўзидаёқ, анча ривож топган озиқ-овқат саноатига эга бўлиб биз жуда кўп маргарин, макарон ва кондитер маҳсулотлари, болалар овқати, концентратлар ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқара олган бўлур эдик».

Республикамиз элеваторлари ва ғалла қабул қилиш корхоналарига шу йилнинг ўзидаёқ минглаб тонна дон келтирилди, давлатга ғалла топшириш давом этяпти. Тармоқнинг саноат корхоналари ун, ёрма, омихта ем ишлаб чиқариш тўққиз ойлик планини 105 процент, маҳсулот реализация қилиш планини эса 107 процент бажардилар. Пландан ташқари социалистик мажбуриятдаги 10 миллион сўмлик ўрнига деярли 30 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ялпи маҳсулот ҳажми 4,3 процент ёки 18,5 миллион сўмлик кўпайди.

Маҳсулотни майда идишларда қадоқлаш плани ошиғи билан бажарилди. Саноатда меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари 104,5 процентни ташкил этди.

СССРнинг 1990 йилгача даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси қабул қилингандан сўнг ҳар бир мутахассиснинг юқори сифатли маҳсулот етиштириш учун масъулияти чексиз ошди. Озиқ-овқат программасида шундай сатрлар бор: «Ўн иккинчи беш йилликда қишлоқ хўжалиги ва балиқ хўжалиги, озиқ-овқат, гўшт ва сут, микробиология, ун-ёрма ва омихта ем саноати, трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги, чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш учун машинасозлик, саноатнинг озиқ-овқат тармоқлари учун машинасозлик, минерал ўғитлар ва ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситаларини ишлаб чиқариш учун, шунингдек, савдо ҳамда матлубот кооперацияси корхоналари ва ташкилотлари учун халқ хўжалигидаги капитал маблағлар умумий ҳажмининг 33—35 проценти миқдорида... капитал маблағ ажратилсин». Бу сатрларнинг ўзи чорвачиликнинг ривожи билан у ёки бу даражада боғлиқ бўлган ҳар бир соҳа вакиллари олдига кенг миқёсдаги масъулиятли вазифаларни қўяди.

Саноат ва дон қабул қилиш корхоналари коллективларида КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон ССРга Ленин ордени топширишда сўзлаган нутқидаги кўрсатма ва йўл-йўриқлар асосида ишлаб чиқариш қувватларини янада юксалтириш ва тайёрланаётган маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш бўйича ташкилий-техникавий тадбирлар ўтказиляпти.

Андижон, Қаршидаги 10-Қува, Тошкентдаги 4-нон маҳсулотлари комбинатлари, Хонқа шоли заводи, Янгийўл ва Тошкентдаги 1-ун заводлари коллективлари маҳсулот сифатини яхшилаш ва уни сақлаш борасида юксак натижаларга эришдилар. Бу саноат соҳасидан даромад олиш планини 2 миллион сўмга ёки 11 процент ошириб бажариш имконини берди.

Бугун Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги ходимлари кунини нишонлар эканмиз, қишлоқ меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилини муваффақиятли якунлаш, кузги-қишки дала ишлари ҳамда чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, аҳолини қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари билан таъминлашни янада яхшилаш ва СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш учун барча имкониятларни ишга солишларига ишончимиз комил.

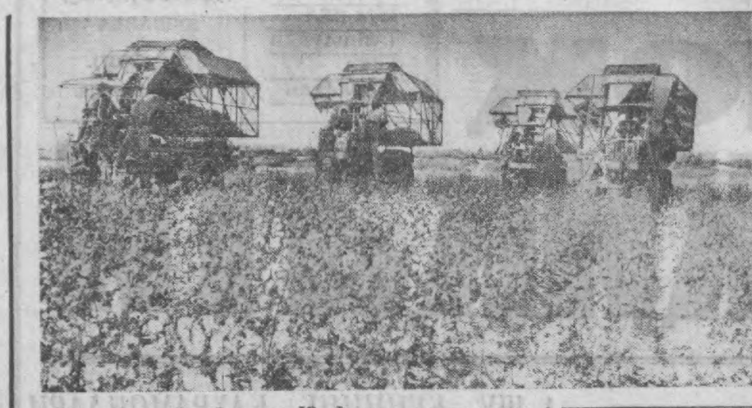

Қўриқ Арнасой районидаги Ю. Фучик номли совхоз заршунослари Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик ходимлари кунини меҳнатда ажойиб ютуқлар билан кутиб олаптилар. Давлатга салкам 12 минг тонна пахта сотиб, дастлабки довонни ортда қолдирган хўжалик миришкорлари шу кунларда мажбурият ҳисобига ҳосил топширишяпти. Коллективнинг эришган бу ютуғига 6-бўлим азаматлари қўшган улуш салмоқли бўлди.

СУРАТЛАРДА: 1. «Зангори кема»лар пахтазорда. 2. Пешқадам бўлим бошқарувчиси С. Анорқулов (ўнгдан чапга), илғор бригада бошлиғи Т. Ҳозиров, беллашув ғолиблари, механик-ҳайдовчилар Ж. Ўрозов ва Қ. Холбоев ўртоқлар.

А. Тўраев фотолари.

МАЖБУРИЯТГА ЯРАША

Совхозимиз шоликорлари бу йил ҳар гектар ердан 50 центнердан ёки 12 минг 500 тонна шоли етиштириш мажбуриятини олишган эди. Шу мақсад йўлида фидокорона меҳнат қилинди. Натижада мажбуриятга яраша мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозир уни ўриб-йиғиб олишга киришдик.

Биз бу йил шолининг «Узрос—59» навини эккан эдик. У серҳосил экан. Унинг ҳар гектаридан 53,5 центнердан ҳосил олинаётганлиги қувончимизга қувонч қўшди. Шолини тезда ўриб-йиғиб, уни давлатга топшириш мақсадида 5 та отряд тузганмиз. Бу отрядларга 85 та комбайн, 105 та тележка, 30 та транспорт тракторлари бириктилган. Биз ҳар бир комбайн билан кунига 2 гектар майдондаги шолини ўриб оляпмиз.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари биз шоликорлар олдига ҳам улкан вазифалар қўймоқда. Зеро, СССРнинг Озиқ-овқат программаси асосини ғаллачилик ташкил этади. Тажрибакорларимиз мана шуларни назарда тутиб юбилей йилида 12 минг 500 тонна эмас, балки 15 минг тонна шоли етиштиришга қатъий аҳд қилдилар. Бунинг учун ҳосилдорликни гектар бошига 55 центнерга етказишимиз керак. Ҳозир барча имкониятни ана шу мақсадга қаратяпмиз.

Яқинда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, ҳаммамиз учун ҳурматли Шароф Рашидович Рашидов биз шоликорларнинг иши билан яқиндан танишиб қимматли маслаҳатлар бердилар. Бу, катта эътибор шоликорларимизни ишга янада жиддий ҳамда масъулият билан ёндашишга илҳомлантирмоқда. Шунинг учун ҳам шоли ўрим-йиғимида исрофгарчиликка асло йўл қўйилмаётир. Бирор мисқол шолини ҳам неснобуд қилмай давлат қабул пунктларига топширяпмиз.

Шоли ўрим-йиғимида Алексей Буданов, Макар Тен сингари ўнлаб комбайнчилар пешқадамлик қилишаётир. Улар юбилей йили улкан хирмонини бунёд этиш мақсадида фидокорона меҳнат қилиб мавсумда 500—550 гектар майдондаги шолини ўриб-йиғиб олиш йўлида жонбозлик кўрсатяптилар.

Коллективимиз шоличиликни ривожлантириш билан бирга жамоат чорвачилигига ҳам жиддий эътибор бераётир. Шу мақсадда бу йил янги ферма ташкил қилдик. Унда қорамолчилик кенг ривож топмоқда. Шунингдек, отчилик, қўйчилик, қуёнчилик ҳамда паррандачилик ҳам кенг тараққий этяпти.

Ҳозирда фермамизда 300 бош сигиримиз бор. Келгуси йилда уларнинг бош сонини 450 тага етказамиз. Яқин кунлар ичида яна битта чорвачилик комплекси қурилишини бошлаб юборишни мўлжаллаб турибмиз. Ана шунда совхозимизда биргина соғин сигирлар бош сони 800 тага етади.

Совхозимиз меҳнаткашлари СССРнинг Озиқ-овқат программасида олға сурилган улуғвор вазифаларни ўзларининг жанговар иш программалари деб билиб, мамлакатимизда тўкин-сочинчиликни барпо этиш учун бундан буён ҳам куч ва ғайратларини аямайдилар.

Б. МАМАНОВ,
Сирдарё районидаги «Шоликор» совхозининг директори.

Коммунистлар мусобақага бошчилик қилмоқдалар

ПАРТИЯ ГРУППАСИ — ОТРЯДНИНГ ЖОН-ТАНИ

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозда ҳозир бу қарорни тез-тез эсламоқдалар. Қарор терим бошланишидан анча олдин хўжалик партия комитетининг мажлисида қабул қилинган эди. Протоколга резервларни қидириб топиш якунларини билдирувчи: пахта тайёрлаш плани ўн етти кун ичида бажарилади, деган жумла ёзиб қўйилди. Тўғри ҳисоблаб чиқилганлиги энди ҳаммага равшан бўлиб қолди. Колхоз аниқ белгиланган кун ва соатда план бажрилганлиги тўғрисида рапорт берди. Ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 30 центнер пахта йиғиштириб олинди.

Бу муваффақиятнинг сири нимада? Буни илғор хўжаликда ходимлар билан ўтказилган суҳбатдан ҳам кўриш мумкин.

Биринчи терим-транспорт отряди мувақҡат партия группасининг раҳбари Эркин КАРИМОВ:

— Бутун пахтачилик ишларимиз машина-механизмлар билан боғланган ҳозирги пайтда ҳамма соҳада, айниқса йиғиб-теримда аниқ ҳисоб-китоб бўлиши лозим. Шу боисдан ҳам отряд составига киритилган ўн нафар коммунистнинг ҳаммаси иҳтиёримизга бериб қўйилган ўн иккита пахта териш машинасининг аниқ-пухта ишлашини қандай таъминлаш кераклиги тўғрисида август бошидаёқ ўйлаб қўйган эди.

Аввалги йилларда ҳар икки машинага битта созловчи — слесарь бириктиб қўйилар эди. Созловчи слесарлар механик ҳайдовчининг шериги вазифасини ҳам бажариши, тушлик вақтида, дам олиш чоғида унинг ишини адо этиши учун улар сонини икки баравар кўпайтиришга қарор қилдик. Бу чора кейинчалик яхши самара берди: йиғим-теримнинг долзарб кунларида терим агрегатлари суткасига ўн олти соат ишлади. Дефолиацияни барвақт ва юқори сифатли ўтказиш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилдик. Комплекс механизациялашга ўтишга қадар раҳбарлар кўпинча: «тез-тез бўлинглар!» сўзини кўп ишлатганини катта авлодга мансуб кишилар яхши эслайдилар.

Деҳқонлар ўша пайтда бир-бирига унчалик боғлиқ эмасди, якка-якка ишлаб ҳам муваффақиятга эришиши мумкин эди. Эндиликда эса иш бошқача бўлиб қолди: юксак кўрсаткичларга эришишни хоҳласанг, ягона технология билан ўзингга боғлиқ бўлган барча ўртоқларинг ҳам зўр ғайрат билан ишлаши ҳақида ғамхўрлик қилишинг керак. Партиявий группамиз коммунистлари олдига: йиғим-теримнинг дастлабки кунларидаёқ бутун конвейер: «бункер-тележка — тайёрлов пункти»нинг бир маромда ишлашини таъминлаш вазифасини қўйдик.

Коммунистлар бу соҳада дарҳол намуна бўлишди. Тўрт қаторли машина штурвалига ўтирган Акром Бегалиев айниқса зўр бериб ҳаракат қилди. У шериги комсомол аъзоси Тошпўлат Хусанов билан бирга беш кун давомида суринкасига машина бункеридан йигирма тоннадан пахта тўкди. Бу иш маромини бошқа механик-ҳайдовчилар, шунингдек транспорт тракторларининг ҳайдовчилари ҳам қўллаб-қувватладилар. Миришкорларгина эмас, шу билан бирга ёш колхозчилар ҳам юксак меҳнат унумдорлигига эришдилар. Бунда мураббийликнинг таъсири ҳам бўлди. Чунончи, машина терими ветерани Холмирза Қўшотов раҳбарлигида унинг шериги комсомол аъзоси Ҳаким Воҳобов агрегатни дадил бошқаришга киришди. Коммунистлар ёрдами билан ёш механизатор — комсомоллар Зарифжон Рўзматов ва Йўлдош Султоновлар астойдил ишлайдиган бўлиб қолишди. Яқиндагина курсни тамомлаб келган Назира Ҳусанова билан Жамила Мусақуловаларни энг яхши механик ҳайдовчиларга стажерлар сифатида бириктиб қўйдик.

Техника ўз йўлига лекин ишдаги асосий масала машина-механизмларни бошқараётган кишиларнинг кайфияти, топшириб қўйилган иш учун уларнинг масъулият ҳиссини сезиш меъёридир. Коммунистларимиз буни яхши тушуниб, агитация ишига, социалистик мусобақанинг ошкора бўлишига катта эътибор бермоқдалар. Ҳар бир механизатор колхоз матбуот маркази тайёрлаган ахборот варақасини кун сайин олиб туради. Бу варақада механик-ҳайдовчиларнинг кўрсаткичлари хабар қилинади. Ҳисобчи коммунист Қурбонали Жўраев отрядда матбуот марказининг вакили бўлиб ишлайди. У колхоз бухгалтериясининг ходимлари Алавиддин Сержонов ва Зуфар Холиқов, ҳисобчилар Мансур Фозилов ва Ашурмат Каримовлар билан биргаликда тушки танаффус пайтида дала шийпонларида суҳбатлар ўтказади, кундалик воқеалар тўғрисида, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тайёргарлик тўғрисида гапириб беради. Партия группасининг талаби билан газета ва журналлар бевосита механизаторларнинг иш жойига тез етказиб бериладиган бўлди.

Биз уч маҳал иссиқ овқатни ташкил қилдик. У ёки бу пахтакорни тўлқинлантирадиган масалалардан хабардор бўлиб туришга интилмоқдамиз. Масалан, яқинда биз энг яхши механик ҳайдовчимиз Акром Бегалиевнинг уй ташвишларини билиб қолдик: уй ремонтини тугаллаш лозим, даладан эса кетиб бўлмайди. Иш билан унчалик банд бўлмаган колхозчилар ёрдами билан ҳашар уюштириб, зарур бўлган ишларнинг ҳаммасини қилдик. Шундан кейин механизаторнинг руҳи кўтарилиб, кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшилди.

Далаларда йиғим-терим давом этмоқда. Шундай экан партия группаси пахта тайёрлашнинг якунловчи босқичида ишнинг қизғин давом этишини таъминлашни, қисқа вақт ичида даладаги бутун ҳосилни йиғиштириб олишни ўз вазифаси қилиб қўйди.

Биринчи терим-транспорт отрядининг бошлиғи
Зулфиқор РУЗМАТОВ:

— Умуман колхоз бўйича пахта тайёрлаш йиллик планини бажариш учун ўн етти кун талаб қилинган бўлса, отрядимиз эса планни уч кун илгари бажариб қўйди. Бунда мувақҡат партия группасига бирлашган коммунистларнинг хизмати ҳам катта бўлди.

Партия группаси отряднинг жон-тани бўлиб қолди. Коммунистлар коллективни жипслаштиришди, топширилган иш учун, ҳосил тақдири учун механизаторларнинг масъулият ҳиссини оширишди. Коммунистлар механизаторларда ижодий ташаббусни ривожлантиришга кўмаклашмоқдалар, машина-механизмлардан самаралироқ фойдаланиш йўлларини қидириб топишни ўргатмоқдалар.

Бу борада кўплаб мисол кўрсатиш мумкин. Йиғим-терим ишлари бошланиши олдидан коммунистлар — энг тажрибали механизаторларнинг таклифи билан ердаги чанглагичларнинг дори чиқадиган тирқишлари диаметрини камайтирдик. Бу эса ғўза тупларига дефолиантларни яхшироқ пуркаш, оқибат натижада терим агрегатларининг ишлаши учун далаларни барвақт тайёрлаб қўйиш имконини яратди. Партия группаси колхоз усталари яратган шпинделларни ювадиган кўчма агрегатни қўлланиш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилди. Бу тадбир терим машиналарининг бекор туриб қолишини анча камайтирди.

Мавсум давомида биз машина-механизмларни жойлаштиришни ўзгартирдик. Терим агрегатлари ва трактор тележкаларининг бир қисмини бир даладан иккинчи далага юбордик, уларни кўраклар яхши очилаётган жойларга тўпладик, партия группасининг бу соҳадаги ташаббуси ғоят қимматли бўлди.

Пахта сифати, нобудгарчиликка қарши кураш масалалари партия группасининг доимо диққат марказида турибди. Коммунистларнинг хоҳиш-истакларини ҳисобга олиб, эҳтиёт қисмларнинг, шу жумладан двигателларнинг муайян фондини вужудга келтириш тўғрисида ремонтчилар билан аҳдлашиб олдик. Теримнинг қизғин пайтларида механик-ҳайдовчилар шпинделларнинг айланишини тезлаштирдилар. Шу тариқа улар пахтанинг тоза терилишини, кўракларнинг ерга кам тўкилишини таъминладилар. Башарти двигатель ишдан чиқиб қолгудек бўлса, бунинг чораси ҳам топилди: машина узели алмаштирилгандан кейин, у уч соатдан сўнг яна ишлай бошлади. Бригадирлардан Набижон Фозилов ва Турғун Эгамбердиевлар партия топшириғини бажара бориб, активистлар группаси билан биргаликда шпинделларнинг соз ёки носозлигини доимо текшириб турадилар, пахтанинг сифатини контроль қиладилар.

Партия группаси фаолиятининг яна бир томони — мусобақанинг маънавий ва моддий рағбатлантириш омилларини бирга қўшиб олиб бориш тўғрисидаги ғамхўрлик ҳам муҳимдир. Меҳнат вахтаси ғолибларини тақдирлаш, уларга тантанали вазиятда қирмизи вимпеллар, байроқлар, пул мукофотларини топшириш қоида тусини олди. Энг яхши иш унумига эришган, кўп иш ҳақи олаётган колхозчилар шаънига яхши истаклар билдирилади.

Колхоз партия комитетининг секретари
Турғунбой МАДИЕРОВ:

— Колхозда учта терим-транспорт отряди бўлиб, уларнинг ҳар бирида мувақҡат партия группаси ишлаб турибди. Жами 112 нафар коммунистдан 81 нафари бевосита пахта теримида қатнашмоқда. Улар партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларини муваффақиятли бажариш учун, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун қишлоқ меҳнаткашлари социалистик мусобақасининг ташаббускорлари бўлиб чиқмоқдалар.

Пахта йиғим-терим компанияси даврида мувақҡат партия группалари тузишнинг мақсадга мувофиқ эканлиги ҳаётнинг ўзи тасдиқламоқда. Бу пайтда коммунистларнинг талай қисми ишлаб чиқариш бригадалари доираси билан чекланиб қолмаган ипатоволик комплекс отрядларга ўтадилар.

Эркин Каримов тўртинчи бригадага бошчилик қилади, лекин у кўп йиллар мобайнида тракторни бошқарганди, терим техникасининг бутун комплексини мукаммал эгаллаб олган. Бошқа икки группа партия ташкилотчиси — Нормуҳаммад Холиқонов билан Шукурулло Мамбетовлар ҳам ўзларини тажрибали механизатор сифатида кўрсатдилар, дарвоқе, шуни айтиш керакки, бизда партия комитетининг ҳамма аъзолари, барча партия активлари муайян техникавий тажрибага эга. Бу эса ғоят муҳимдир, чунки пахтачиликнинг ҳозирги шароитида машина-механизмларни билиш ҳар бир раҳбар учун, айниқса партия раҳбари учун мажбурийдир.

Биз мувақҡат партия группаларининг ишини доимо диққат марказида тутмоқдамиз. Партия комитетининг аъзолари Исмоил Алибоев, Исмоил Кенжаев ва Олтой Шеримбетовлар партия группа ташкилотчиларининг бевосита мураббийлари бўлиб қолишди. Партия группаларининг ҳар бир қимматли ташаббусини қўллаб-қувватлашга, уларнинг тажрибасини тез умумлаштириш ва оммалаштиришга ҳаракат қиламиз. Пахтакорларимиз коммунистлар раҳбарлигида олинган мажбуриятни ҳам қисқа вақт ичида бажарадилар, ҳар гектар ердан қирқ центнер «оқ олтин» хирмони кўтарадилар, бунга ишончимиз комил.

Охунбобоев номли колхоздаги бу суҳбатни ЎзТАГ мухбирлари О. ПАНОВА билан Г. ЛИПШИЦ уюштирганлар.

САХОВАТ

Наманган боғларида бу йил ҳар йилгидан тўкин-сочинлик бўлди. Боғбонлар йил бўйи астойдил меҳнат қилиб, мўл-кўл мева етиштиришга эришдилар. Бу йил эл дастурхонига салкам 6 минг тоннага яқин мева етказиб берилди. Бунда совхозимизнинг Абдусаттор Ҳайдаров, Акбарали Жўраев, Абдуқаҳҳор Самадовлар бошлиқ бўлим коллективлари алоҳида намуна кўрсатишди. Бу коллективларда ҳосилдорлик планда белгиланганига нисбатан 1,5 баравар юқори бўлди. Йил давомида Бутуниттифоқ фондига 2 минг тоннадан ортиқ олма, нок ва бошқа боғ маҳсулотлари етказиб берилди.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларини изчил амалга ошириш учун курашаётган коллективимиз ҳосил нобудгарчилигига қарши қатъий курашмоқда. Шу мақсадда совхозимизда шарбат цехи ишга туширилди. Ҳар йили тўкилган олмаларни йиғиштириб олишга етарлича эътибор берилмасди. Янги цех ишга туширилгандан сўнг бирор килограмм ҳам маҳсулотнинг нобуд бўлишига йўл қўйилмади. 221 тонна олмадан шарбат олинди. Меваларни сақлашга ҳам алоҳида эътибор беряпмиз. Махсус омборхонада шу йилнинг ўзида 550 тонна олма сақланяпти. Мана шу маҳсулотлар қиш ойларида меҳнаткашлар дастурхонига етказиб берилади. Совхозимизнинг келажаги порлоқ. Ўн биринчи беш йиллик давомида салкам 29 минг тонна мева тайёрлаш кўзда тутилган. Кейинги беш йилликда эса бу кўрсаткич 31 минг тоннага етказилади. Ерлардан омилкорлик билан фойдаланиш ҳисобига ялпи маҳсулот миқдори кўпаймоқда. Ҳар йили юзлаб гектар ер боғ-роғларга айланяпти. Мақсадимиз меҳнаткашлар дастурхонига кўплаб турли ноз-неъматлар етказиб беришдир.

Н. БАРОТОВ,
Янгиқўрғон районидаги «Нанай» совхози бригада бошлиғи.

Калинин районидаги Свердлов номли совхозининг соҳибкор Б. Муҳитдинов етакчилик қилаётган бригадаси узумзорларида ҳосил мўл бўлди. Ҳозиргача ноз-неъмат бунёдкорлари мажбуриятда кўзда тутилган 220 ўрнига 260 тоннадан ошириб сархил узум топширдилар.

СУРАТЛАРДА: 1. Бригада бошлиғи Б. Муҳитдинов узум узишда ҳамкасбларига ибрат бўлаётган М. Шаропова, Н. Муборакова ва М. Иброҳимовалар билан. 2. Тошкент ҳисоб-бухгалтерия техникумининг студенти Ш. Маматов. У узумзорларда деҳқонларга яқиндан ёрдам бераётган курсдошларига намуна бўлмоқда.

У. Усмонов фотолари.

ЭЛ ЭҲТИЁЖИНИ КЎЗЛАБ

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми томонидан тасдиқланган СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажариш ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш, аҳолининг чорвачилик маҳсулотларига бўлган талаб ва эҳтиёжларини қондириш фермамиз коллективи олдида турган муҳим вазифалардан бири ҳисобланади. Ҳозир фермада 376 бош қорамол, 620 бош қўй, 6 минг бошдан ортиқ парранда парвариш қилинмоқда. Баҳорда совлиқлардан 500 та соғлом қўзи олинди. 220 бош қўзи ўстиришга асраб қолинди. Давлатга 280 та қоракўл тери топширилди. Товуқлардан тухум олиш ҳам ўтган йилдагига нисбатан бир мунча яхшиланди. Ўтган ойлар давомида қабул пунктига 120 минг дона ўрнига 170 минг донадан ошиқ тухум сотилди. Бундан ташқари 190 центнер гўшт етказиб бердик. Мавжуд 80 бош соғин сигирдан ҳозирга қадар 78 бош бузоқ олинди. Йил охирига қадар сигирлардан бузоқ олиш планини анча ошириб бажарамиз.

Юбилей йилида 135 тонна сут етиштириш мажбуриятини олган эдик. Фермамиз чорвадорларининг фидокорона меҳнатлари туфайли ҳозиргача 128 тонна сут етиштирилди ва қабул пунктларига етказиб берилди.

Бундай қувончли ютуқларга осонликча эришилмаяпти. Чорва молларининг семиз ва соғлом ўсишини таъминлаётганлигимиз, озуқа майдонларини янги ерлар ҳисобига кенгайтириб, мўл-кўл озуқа жамғараётганлигимиз, фермада ишлаётган соғувчи ва молбоқарларга тўла шароит яратиб бераётганлигимиз натижасида бу ютуқлар қўлга киритилмоқда. 200 гектар беда ва 150 гектар ердаги маккажўхоридан мўл ҳосил олинди. Силос ва беда пичанини бостириш планлари ошириб бажарилди.

Фермамиз коллективи ўртасида социалистик мусобақа намунали ташкил этилган. Мусобақа натижалари ҳар ўн кунда якунлаб бориляпти. Мусобақада ғолиб чиққан соғувчи ва молбоқарлар колхоз правлениеси, партия ва касаба союз ташкилотларининг қарорига кўра моддий ва бошқа қимматбаҳо совғалар билан мукофотланмоқда. Мусобақада чўпонлардан Нормат Ҳушмуродов, Суяр Норматов, паррандабоқарлардан Боймат Бозоров, Ҳидоят Бозорова, молбоқарлардан Ражабали Омонниёзов, Ашур Шобдонов, Мардон Алиқулов, Ғайрат Аҳмедов, сут соғувчилардан Гулчеҳра Бойматова, Ойнахол Қўйлиева, Зуҳра Мардонова ва бошқалар пешқадамлик қилмоқдалар. Улар ўзларига бириктилган чорва молларини илғор зоовeтеринария фани талаблари даражасида парвариш қилиб, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга баракали ҳисса қўшмоқдалар.

Фермада сигирларни соғиш тўла механизациялаштирилган. Бу сигирлар маҳсулдорлигини ошириш, соғиб олинган сутнинг сифатини яхшилашга катта ёрдам беряпти. Қўл меҳнати енгиллашиб, ортиқча сарф-харажатлар камаймоқда.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш билан айни пайтда қишловга пухта ҳозирлик кўряпмиз. Чорва моллари боқиладиган бинолар капитал ва жорий ремонтдан чиқарилмоқда. Ёш бузоқлар учун алоҳида иссиқ жой қурилияпти. Паррандахоналар ремонт қилиниб, совлиқлар қишлайдиган кошарлар мавсумга тахт қилинмоқда. Жамғарилган озуқалар механизмлар ёрдамида майдаланиб, усти ёпиқ биноларга ташиб киритиляпти. Хуллас, фермамиз коллективи СССРнинг Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажаришга муносиб ҳисса қўшиш учун барча имкониятлардан самарали фойдаланмоқдалар.

Ҳ. АҲМЕДОВ,
Косон районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози сут-товар фермасининг мудири.

НАЗОРАТ ҚИЛИШ ҲУҚУҚИ

Партия турмуши

Ўзбекистон коммунистлари КПСС Марказий Комитетининг бошланғич партия ташкилотларининг маъмурият фаолияти ва аппарат ишини назорат қилиш комиссиялари ҳақидаги кўрсатмаларини Марказий Комитетнинг партия ташкилотлари жанговарлигини кўтариш, иқтисодий ва социал вазифаларнинг бажарилишида уларнинг ролини ошириш борасидаги янги ғамхўрлиги деб билмоқдалар. Партия ташкилотларининг ана шу муҳим звеносини янада мустаҳкамлаш, комиссияларнинг партия ва ҳукуматимиз директиваларини ҳаётга тадбиқ этишдаги таъсир кучини ошириш, барқарор, аҳил коллективларнинг шаклланиши, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги ҳуқуқ ва бурчларини аниқ-равшан белгилаб олишига ёрдам берди.

Бу борада турган вазифалар партия комитетлари, коммунистлар йиғилишларида, бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинарларида муҳокама қилинди. КПСС Марказий Комитети тавсиясига кўра бу йилги ҳисобот-сайлов йиғилишларида комиссияларнинг ҳисоботлари ҳам эшитилиб, унинг янги составлари сайланмоқда. Комиссия фаолиятини яхшилаш ҳақида коммунистлар билдирган таклиф ва мулоҳазалар партия комитети томонидан умумлаштириб, ҳаётга тадбиқ этилиши лозим.

Ҳозир республикамизда партия ташкилотларининг турли йўналишлари бўйича 18 мингдан кўпроқ комиссиялар амал қилмоқда. Жойларда уларни ташкил этишда ижодий ёндошилиб, кун талаблари ҳисобга олиняпти. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқларига жавобан транспорт хизматини яхшилаш, биринчи навбатда темир йўл транспорти ишини такомиллаштириш мақсадида шу тармоқдаги партия ташкилотларида **900 дан кўпроқ комиссиялар ташкил этилди.** Улар транспортдан самарали фойдаланишни, юклаш тушириш муддатларини қисқартиришни назорат қиладилар. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Халқ хўжалигида меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ва кадрлар қўнимсизлигини қисқартириш тўғрисида»ги қароридан кейин социал-иқтисодий тараққиёт планларининг бажарилиши, меҳнаткашларнинг хат ва шикоятларини ўз вақтида кўриб чиқиш, меҳнатни муҳофаза қилиш, техника хавфсизлиги, меҳнат интизоми, янги техникани жорий этиш планларининг бажарилиши, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш планларининг бажарилишини назорат қилувчи комиссиялар состави кўпайди.

Комиссия аъзолари сони сўнгги беш йилда деярли бир ярим бараварга кўпайди. Уларнинг 40 процентини ишчилар, 16 процентини колхозчилар ташкил этади. Комиссиялар иши КПСС Марказий Комитети қабул қилган янги қоидалар асосида ташкил этиляпти. Масалан, биргина Жиззах область бошланғич партия ташкилотларида янгидан 16 комиссия ташкил этилди. Оммавий текширишларга цех партия ташкилотларининг активлари ва партия группаси бошлиқлари кўпроқ жалб этиладиган бўлди. Бундай тадбир коммунистлар, айниқса ишчиларнинг ишлаб чиқаришни бошқариш, коллективларга партиявий таъсирни кучайтиришни таъминлашда муҳим восита ҳисобланади. Комиссиялар фақат ишлаб чиқариш масалаларига **эмас, шу билан бир қаторда, тарбиявий ишнинг конкрет участкаларига** ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар.

Беруний пахта тозалаш заводи узоқ вақт қолоқлар қаторида эди. Шу боисдан бу коллективда маҳсулот таннархи қимматга тушиб, белгиланган даромад ўрнига зарар кўриларди. Нотўғри раҳбарлик қилганлиги учун завод директори вазифасидан олинди ва партиядан чиқарилди. Маҳсулот сифати ва асбоб-ускуналардан рационал фойдаланишни назорат қилувчи комиссия (раиси Р. Мухторов) маъмурият фаолияти ва технологик жараёнларга риоя қилишни синчиклаб ўрганди. Техниканинг бекор туриши, хом ашёни қайта ишлаш режимининг бузилиши, меҳнат интизомига риоя қилмаслик ҳамда нобудгарчиликка йўл қўйиш фактлари аниқланди. Ишлаб чиқилган тавсиялар умумий партия йиғилишида муҳокама қилинди. Белгиланган оператив тадбирлар коллективга ўтган йил ҳосилини ўз вақтида қайта ишлаш имконини берди. Шундай қилиб, завод бир миллион сўмдан кўпроқ ёки планлаштирилганидан уч марта зиёд даромад қилди.

Наманган область Янгиқўрғон районидаги 29-автокорхонанинг автотранспортдан самарали фойдаланиш бўйича комиссияси қимматли тажриба тўплади. Машиналарнинг бекор туриши, юксиз юриши, транспортга рационал юк ортилмаслик сабабларини ўрганиш бўйича ўтказилган рейдлар қатор камчиликларни бартараф этиш имконини берди. Натижада корхона фақат райондагина эмас, балки областда ҳам пешқадам коллективлар қаторига қўшилди.

Шу йил май ойида Бухо**ро тўқимачилик комбинати партия ташкилотининг комиссияси хом ашёдан фойдаланиш** ва 1-ҳамда 2-ип йигирув фабрикаларида маҳсулотнинг сифати масалаларини ўрганди. Текширишга комплекс ёндошилганлиги, аҳволнинг чуқур таҳлил қилинганлиги, ишни яхшилаш юзасидан конкрет таклифлар билдирилганлиги толанинг ортиқча сарфланиши, сифати паст маҳсулотлар ишлаб чиқаришга барҳам бериш имкониятини яратди. Партия комитети қарорининг оғишмай амалга оширилиши натижасида фабрика коллективлари 156 тонна пахтани тежаб, калава сифатини 1,5 бараварга оширишга эришди.

Партия ташкилотлари ўртоқ Л. И. Брежнев шу йил март ойида Ўзбекистонда бўлган вақтида берган йўл-йўриқларга асосан катта ишларни амалга оширмоқдалар. 1-Тошкент уйсозлик комбинатида қурилиш-монтаж ишлари сифатини назорат қилувчи ўн беш комиссия ташкил этилди. Йил бошидан бери улар 40 маротаба текшириш ўтказдилар. Уларнинг таклифига асосан кўп қаватли уйлар зинапояларининг пиллапоялари ва бурилиш майдончаларини тайёрлаш линияси ишга туширилди ва унга сифат белгиси берилди.

Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш билан алоқадор бўлган барча партия ташкилотларида ана шу маҳсулотларни ишлаб чиқариш ва сифатини назорат қилувчи комиссиялар амал қиляпти. Айниқса, Фарғона механика заводининг комиссияси самарали ишламоқда. Марғилон «Атлас» ишлаб чиқариш **бирлашмасида қувватлардан фойдаланиш ва янги** техникани ўзлаштириш комиссияси ташкил этилди. Қисқа вақт ичида бу комиссия қатор қимматли тадбирларни амалга оширишга эришди. Натижада бирлашмада фойдаланилаётган жиҳозларнинг қувватидан фойдаланишга эришилди. Қишлоқ партия ташкилотлари сабзавот-полиз маҳсулотларини жўнатишда активларнинг назоратни кучайтиришидан, айниқса яхши фойдаланмоқда. Уларнинг таклифлари асосида тайёрлов ташкилотларининг иш сифати яхшиланмоқда.

Партия комитетлари комиссияларнинг иш фаолиятини такомиллаштириш, унинг аъзолари ва вакиллари билимини кўтариш ҳамда ташкилотчилик маҳоратини ошириш масалаларига ҳамиша катта эътибор бермоқдалар. Чунончи Тошкент шаҳар Ленин район партия комитети сайлаб қўйиладиган партия, касаба союз, комсомол активлари ва халқ назоратчилари ўқувини комплекс план асосида ташкил этиш билан бир қаторда, комиссияларнинг раҳбарлари билан систематик равишда семинарлар ўтказиб туради. Район партия комитети секретарлари, шаҳар партия комитети аппаратининг масъул ходимлари, Тошкент олий партия мактаби ўқитувчилари улар билан тез-тез учрашиб, комиссиялар фаолиятини активлаштириш ҳақида маслаҳат ҳамда йўл-йўриқлар беришади.

Чирчиқ шаҳар партия комитети комиссия раислари билан махсус машғулотлар ўтказиб туради. Шу йилнинг май ойидаги машғулотлар**дан бирида комиссиялар ҳа**қидаги низом, август ойидаги бир машғулотда эса комиссияларнинг ҳисобот-сайлов йиғилишларига ҳозирлиги ўрганилди. Ворошилов район партия комитети «Гулистон» совхози бошланғич партия ташкилоти базасида «Партколнинг маъмурият фаолиятини назорат қилишни такомиллаштириш иш тажрибасидан» мавзуида семинар ўтказди. Шу йил январь-февраль ойларида Андижон область партия ташкилоти барча шаҳар ва районлардаги комиссия аъзолари учун семинарлар ташкил этди. Семинарлар ўқувнинг таъсирчан воситаси сифатида бошқа партия комитетлари томонидан ҳам ўтказилиб турилибди. Фарғона область партия комитети ҳузуридаги ташкилий-партиявий ишлар бўйича методик совет бошланғич партия ташкилотларига ёрдам бериш мақсадида назорат қилиш бўйича комиссияларга тавсияномалар ишлаб чиқди.

Норин район партия комитетида Калинин номли колхоз комиссиясининг фаолияти муҳокама қилинганида ишлаб чиқариш коллективининг фаолиятига оид очиқ ва жиддий гаплар ўртага ташланди. Колхоз партия ташкилоти маъмурият фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқидан етарли фойдаланмаган, текширишлар юзаки ўтказилган, унинг натижалари партком да муҳокама қилинмаган ва айбдорлар жазоланмай қолаверган. Район партия комитети аҳволни тубдан яхшилади, комиссиялар фаолиятини активлаштириш юзасидан қимматли маслаҳат ва яқиндан ёрдам берди. Натижада кейинги пайтларда уларнинг фаолияти сезиларли даражада активлашди.

Комиссиялар ишининг самарали бўлиши кўп жиҳатдан корхона, қурилиш ва хўжалик раҳбарларининг партия ташкилоти томонидан маъмурият фаолиятини назорат қилиш масаласига тўғри, партиявий муносабатда бўлишига боғлиқ. Бунга кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Фарғонадаги 8-қурилиш тресты партия ташкилотида ташкил этилган 19 комиссия маъмурият билан ўзаро ҳамкорликда иш олиб бормоқда. Активистлар камчиликларни ўз вақтида аниқлаш, уни бартараф қилиш, ташаббускор ва принципиал коммунистларнинг фаолиятини кенгайтириш, танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш, кадрларни тўғри тарбиялаш ишида маъмуриятга яқиндан ёрдам бермоқда. Ўзаро ҳамкорликда иш тутиш, айниқса бригада пудрати ва меҳнатга ҳақ тўлашни ташкил этишда ўз самарасини кўрсатди.

Комиссия ёрдамида «Госкомсельхозтехника» Гулистон район бирлашмасида бригада пудрати муваффақиятли жорий этиляпти. Бунинг натижасида ремонтчиларнинг меҳнат унумдорлиги икки баравар ошиб, электр энергияси, ёнилғи-мойлаш материалларини тежашга эришилди. Сирдарё областида ташкил этилган комиссиялар озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришни қатъий назорат қилмоқдалар. Уларнинг тавсияларига асосан корхона ва ташкилотларда ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш тадбирлари ишлаб чиқилди. Натижада 274 коллектив ўзининг ёрдамчи хўжалигига эга бўлди. Шу йилнинг ўзида бу ёрдамчи хўжаликлар 430 тонна гўшт, деярли 700 тонна сут, ярим миллион донадан кўпроқ тухум, кўплаб мева ва сабзавот маҳсулотлари етиштиради.

Кўпгина раҳбарлар комиссиялар аниқлаган камчиликлар ва улар томонидан киритилган таклифларни дарҳол ҳисобга оладилар. Бироқ, ҳамма жойда ҳам шундай қилиняпти, деб бўлмайди. Қумқўрғон темир-бетон буюмлари заводи партия ташкилоти активлари маҳсулотни ортиш пайтида исрофгарчиликка йўл қўйилаётганлиги фактини аниқлаб, бу ҳақда маъмуриятга хабар бердилар. Бироқ ҳеч қандай чора кўрилмади. Шундан сўнг бу масала коммунистларнинг умумий йиғилишига қўйилди. Қабул қилинган қарорнинг ижросини қатъий назорат қилиб борган партия ташкилоти буюмларни юклашда қатъий интизом бўлиши ва исрофгарчиликнинг олдини олишга эришди.

Кўпгина партия ташкилотлари комиссияларнинг фаолиятига оид низомдаги тавсияларга амал қилиб, назорат қилувчи ташкилотлар ҳаракатини мувофиқлаштириб, текшириш ва рейдларда қатнашганларнинг фаолиятини беш йилликнинг иқтисодий ва социал программасини бажаришга актив ёрдам беришга қаратмоқдалар.

Шуни очиқ айтиш керакки, барча партия ташкилотлари назорат ҳуқуқидан самарали фойдаланмаяпти, маъмурият фаолиятидаги камчиликларни бартараф этишга ҳамиша ҳам таъсир кучини кўрсатмаяпти. Бу комиссияларни ташкил этишда юзакичиликка йўл қўйилаётганлиги, вазифаларнинг аниқ белгиланмаётганлиги, ишлаб чиқаришга ҳар томонлама актив аралашмаслик оқибатида юз бермоқда. Ҳозирги пайтда янгидан ташкил этилган комиссиялар КПСС Марказий Комитети томонидан тасдиқланган низом асосида ўз фаолиятларини янада яхшилаш тадбирларини кўрмоқдалар.

Ю. ВЛАСОВ.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг инструктори.

Шу кунларда Свердлов районидаги «Коммунист» колхози сут-товар фермасида ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилини қувончли ютуқлар билан нишонлаш учун социалистик мусобақа тобора авж олдириляпти. Чорвадорлар меҳнат баҳсида пешқадам сут соғувчи Бодом Ҳабибова ғолиблар сафидан жой олиб келяпти. Бу йил у ўз қарамоғидаги ҳар бош сигирдан камида 3 минг килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини қабул қилган.

С. СОҲИБОВ фотоси.

„Қишлоқ ҳақиқати"га жавоб берадилар

«ПАХТА ЗАВОДИНИНГ ЧОРВАЧИЛИК ЦЕХИ»

«Қишлоқ ҳақиқати»нинг 22 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган мақолада Бўка пахта тозалаш заводи ва унга қарашли тайёрлов пунктларидаги ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш борасида амалга оширилаётган ибратли ишлар ҳақида фикр юритилиб, улар ишчи-хизматчиларни чорвачилик маҳсулотлари — гўшт, сут-қатиқ билан таъминлашда муҳим резерв бўлиб хизмат қилаётганлиги таъкидланганди. Шунингдек, ушбу мақолада ёрдамчи хўжаликларни янада тараққий эттириш учун уларнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган ерлардан маълум миқдорда ажратиб бериш, озуқа экинлари етиштириш ва ўриб-йиғиб олиш учун техника воситалари ажратиш масалалари кўтариб чиқилганди. Шу мақола юзасидан редакция қуйидаги жавобни олди:

БЎКА РАЙОН ИЖРОИЯ ҚОМИТЕТИ:

«Пахта заводининг чорвачилик цехи» мақоласи халқ депутатлари Бўка район Совети ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси мутахассислари, пахта тозалаш заводи вакиллари иштирокида атрофлича муҳокама қилинди. Мақолада кўтариб чиқилган масалаларни ҳал қилиш юзасидан амалий тадбирлар кўрилди.

Район ижроия комитетининг қарорига мувофиқ Бўка пахта тозалаш заводининг асосий ёрдамчи хўжалигига Карл Маркс номли колхоз территориясидан қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаган 5 гектар ер ажратиб берилди. Шунингдек, пахта тозалаш заводига қарашли «Робот» тайёрлов пунктига «Партия XX съезди» колхозидан икки гектар, «Ҳамза» тайёрлов пунктига Ҳамза номли колхоздан 2,5 гектар, «Ленинизм» тайёрлов пунктига эса Ильич номли колхоздан 2 гектар ер ажратилди. Ана шу майдонларда ёрдамчи хўжаликлар учун озуқа экинлари етиштирилади.

Ёрдамчи хўжаликларга қишлоқ хўжалик техника воситалари ажратиш масаласи ҳам кўриб чиқилди. Имкониятларга қараб 1983 йили мазкур ёрдамчи хўжаликларга қишлоқ хўжалик техника воситаларини ажратиш кўзда тутилди.

С. АБДУЖАББОРОВ,
халқ депутатлари Бўка район Совети ижроия комитетининг раиси.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ВЕНАДАГИ МУЗОКАРАЛАРДА

ВЕНА. (ТАСС). Марказий Европада қуролли кучлар ва қурол-яроғларни ўзаро қисқартириш тўғрисида Венада ўтказилаётган музокараларнинг навбатдаги ялпи мажлисида Люксембург делегациясининг бошлиғи Э. Молитор сўзга чиқди. Совет делегациясининг вакили бу ерда журналистларга шуни маълум қилдики, Э. Молитор гўё Совет Иттифоқи ўз қўшинларини қайта ташкил этиш, уларни янги қурол-яроғ турлари билан таъминлаш йўли билан Марказий Европадаги кучлар нисбатини ўз фойдасига ўзгартирмоқда, деб ҳеч қандай далил-исботларсиз даъво қилди.

СССР делегациясининг раҳбари В. В. Михайлов бунга жавобан сўзга чиқиб, Варшава Шартномаси ташкилоти билан НАТО ўртасида кучлар «тенг эмас» деган даъволар эски даъволар эканлигини айтди. Ғарб томони шундай даъволарни йил сайин такрорлаб келмоқда, лекин бу ҳеч нарса билан исбот қилинмаяпти. Уларнинг ғаразгўйлик руҳида эканлиги мутлақо равшан. Бу даъволар Ғарбнинг ўз фойдасига тенг бўлмаган қисқартиришга эришиш йўлидаги ҳаракатларини асослаши ва айни вақтда НАТОнинг Европадаги ҳарбий потенциали зўр бериб кўпайтирилаётганлигини оқлашга хизмат қилади.

Совет Иттифоқи Марказий Европадаги ўз қўшинлари структурасини бирмунча ўзгартираётганлиги гўё уларнинг сонини кўпайтиришга олиб келади деган гаплар ҳам батамом асоссиз бўлиб, биз уларни рад этамиз, деб таъкидлади Совет вакили.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БУДАПЕШТ. Венгриянинг энг йирик саноат корхоналаридан бири — Чепель металлургия ва машинасозлик комбинатида рационализаторлар ойлиги бошланди. Бу ерда яқин кунларда новаторларнинг ижодий учрашувлари бўлиб ўтади. Бу учрашувларда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, буюмлар сифатини яхшилаш, хом ашё ва энергияни тежаш масалалари муҳокама қилинади. Мамлакат бошқа саноат корхоналарининг коллективлари чепелликлар ҳузурида меҳмон бўлишади.

«Қизил чепель» ишчилари ҳозирги кунда Венгрияда актив рационализаторлар ва новаторлар сифатида яхши танилган. Ўтган йилнинг ўзидагина комбинатда мингдан ортиқ рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий қилинган бўлиб, бу таклифлардан кўрилган иқтисодий самара ўн миллионлаб форинтга тенг.

БАЙРУТ. Бу ерда Ливан бош министри Шафиқ Ваззаннинг мамлакат янги ҳукуматини тузганлиги тўғрисида эълон қилинди.

Министрлар кабинетининг янги состави ўн кишидан иборат бўлиб, ҳукумат раҳбари мамлакат ички ишлар министри лавозимида қолди. Элие Салим Ливаннинг ташқи ишлар министри қилиб тайинланди.

НЬЮ-ЙОРК. «Врачлар социал масъулият учун курашади» деб аталган прогрессив ташкилот америкаликларга мурожаат қилиб, ядровий қуролланишни тўхтатиш учун курашни кучайтиришга даъват этди. Ташкилот президенти Х. Калдикотт имзолаган мурожаатномада «термоядровий можаро америкаликлар учун ҳам, бошқа халқлар учун ҳам ниҳоятда фалокатли оқибатлар келтиради» деб таъкидлади.

АДДИС-АБЕБА. Эфиопия меҳнаткашлар партиясини ташкил этиш комиссияси тузилганидан буён ўтган икки йил мобайнида ўзининг асосий вазифаси — мамлакатда ягона меҳнаткашлар партиясини марксизм-ленинизм принциплари асосида тузиш ва Эфиопияни Халқ Демократик Республикаси деб эълон қилиш учун зарур шароитлар яратиб бериш борасида катта ишлар қилди.

Комиссиянинг бу ерда тарқатган баёнотида таъкидланганидек, унинг биринчи съезди ўтган нисбатан қисқа муддат ичида ўз сафларида жамиятнинг анча илғор вакилларини бирлаштирди, вилоят, область, ва районларда ўз бўлимларини, шунингдек йирик саноат корхоналарида, давлат муассасаларида, идоралар ва армия бўлинмаларида қуйи, ташкилотларини тузди. Натижада комиссия ҳозирги вақтда синфий курашда йўлбошчилик қилиб, сиёсий, ғоявий, иқтисодий ва социал соҳаларда раҳбарликни таъминламоқда.

БАХТАР АГЕНТЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

КОБУЛ. (ТАСС). Бу ерда БАХТАР агентлигининг баёноти тарқатилди, унда Америка сенатининг Афғон аксилинқилобчиларига ҳарбий ва молиявий ёрдамни кенгайтириш тўғрисидаги қарори кескин қораланади. Бу қарор Америка империализмининг Афғонистон Демократик Республикаси ички ишларига аралашаётганини кўрсатувчи яна бир далилдир, деб таъкидланади баёнотда.

Исроилнинг Ливанга қарши агрессияси чоғида мингминглаб фаластинлик ва ливанлик гражданларнинг қони тўкилишига сабаб бўлган Қўшма Штатларнинг ҳукмрон доиралари Афғонистоннинг ички ишларига ўз аралашувини ниқоблаб турган пардани улоқтириб ташлаб, Афғон аксилинқилобчиларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш мажбуриятини ўз зиммаларига олдилар, дейилади баёнотда.

Афғонистон халқи Америка маъмуриятининг мана шу сиёсатини кескин қоралайди ва сенатнинг мазкур қарорини янги авантюрачилик қадами деб баҳолайди.

АДР халқига қарши разил урушни кучайтириш тўғрисида АҚШ сенати қабул қилган қарор Афғонистон теварагида вужудга келган вазиятни баттар кескинлаштирадиган, ер куррасининг шу районидаги барқарорликка, тинчлик ва осойишталикка бевосита таъсир қиладиган хатарли куч намойиш қилиш эканлигини Вашингтон билиб қўйиши керак.

Афғонистон халқи, дейилади БАХТАР агентлигининг баёнотида, АДРнинг миллий мустақиллигини ва территориал бутунлигини ҳимоя қилиш ишида берган кардошларча интернационал ёрдами учун Совет Иттифоқига астойдил миннатдорчилик изҳор этади. Мамлакатимизнинг ички ишларига ажнабийларнинг аралашувини даф қилиш ишида ёрдам бериш учун АДР халқи ва ҳукуматининг илтимосига биноан бу ерга юборилган чекланган миқдордаги совет қўшинларининг АДР территориясида туриши АДР ва Совет Иттифоқи ҳукуматларинингина ҳуқуқ доирасига кирадиган масаладир.

Афғонистон Демократик Республикаси, деб уқтирилади баёнотда, тинчликка бўлган интилишдан келиб чиқиб, амалий таклифларни ўртага қўймоқда, ўз ички ишларига империалистларнинг аралашуви тўхтатилишини талаб қилмоқда ва мана шундай аралашув кучайиб бораётганлигини масалани тинч бартараф этиш йўлидаги тўсиқ, деб ҳисобламоқда.

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ. (ТАСС). Исроиллик оккупациячилар Ливан диёрида ҳамон ёвузликни давом эттирмоқдалар. Интервенциячилар Ғарбий Байрутда ва фаластинлик қочоқларнинг Айн Ал Хилва лагерида фаластинликлардан ёвузларча ўч олганларидан кейин Ливан жанубидаги қочоқларнинг энг катта лагерларидан бири — Рашидияда ур-йиқит қилдилар. Фаластиннинг ВАФА агентлиги хабар қилишича, маҳаллий аҳоли орасида оммавий тинтув ўтказилди, қариялар, аёллар ва гўдаклар шафқатсизларча қийноққа солинди. Рашидиядаги минглаб фаластинлик қочоқлар тиконли симлар билан ўраб қўйилган жойларга олиб бориб ташланди.

Исроилнинг мудофаа министри Шарон бошарти Ливан машъум Кэмп-Дэвид шартномаси қабилида Исроил билан «сулҳ шартномаси» деб аталган ҳужжатга имзо чекмас экан, Исроил Ливан территориясидан чиқиб кетмайди, деб яна таъкидлади.

Ливан армиясининг бўлинмалари кўп миллатли кучлар иштирокида Ғарбий Байрутда ва фаластинлик қочоқларнинг лагерларида оммавий тинтув ва қидирув ишларини давом эттирмоқдалар. Миллий ахборот агентлигининг хабар қилишича, тинтув ва қидирув вақтида уй-жой биноларида, муассасаларда ва магазинларда «кўпгина кишилар ушлаб қолинган, қўлга туширилган кишиларнинг кўзи боғланиб юк машиналарида олиб кетилмоқда».

Мамлакатнинг миллий ватанпарвар кучлари составига кирувчи прогрессив — социалистик партия, Ливан Коммунистик партияси ва коммунистик ҳаракат ташкилоти қўшма баёнот эълон қилиб, бу чораларни энг оддий гражданлик ҳуқуқларига ва демократик эркинларга суиқасд деб баҳоладилар. Кўп миллатли кучларга келганда, улар полициячилик ҳаракатларида қатнашиш учун эмас, балки тинч аҳолини ҳимоя қилиш учун Байрутга келганлар, дейилади баёнотда. Ўнг христиан кучлар маъмурларга қуролни топширишдан қатъиян бош тортаётган Шарқий Байрутда тинтув ва қидирувлар ўтказилмаганлиги факти эътиборни ўзига тортмоқда.

Фаластин озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат Ливан армиясининг ҳаракатларини қоралади. У Араб мамлакатларининг давлат ва ҳукумат бошлиқларига мурожаат қилиб, бу чоралар Ливандаги «Фаластин халқини йўқ қилиб ташлашга» қаратилганлигини уқтириб ўтди.

Бу ерда Ливаннинг янги ҳукумати тузилганлиги эълон қилинди, унга 10 министр кирган. Мамлакат бош министри Ш. Ваззан ички ишлар министри лавозимини ҳам эгаллайди. Э. Салим бош министрнинг ўринбосари, ташқи ишлар ва муҳожирлар ишлари министри, А. Хури миллий мудофаа, маориф ва нафис санъат министри, И. Халавий экономика, савдо ва туризм министри бўлди. Янги кабинетнинг ҳамма министрлари партиясизлар бўлиб, Ливан парламентининг аъзолари эмаслигига бу ердагилар эътиборни қаратмоқдалар.

Ливан миллий ватанпарвар кучлари марказий сиёсий кенгашининг бош секретари М. Иброҳим Исроил қўшинлари Ливандан ҳеч сўзсиз олиб чиқиб кетилишини яна талаб қилди. Ливан халқи оккупациячиларнинг мамлакатга Исроил ва АҚШ манфаатларини кўзловчи» сулҳ шартномаси»ни тиқиштириш йўлидаги уринишларига кескин қарши чиқмоқда, деб таъкидлади у.

М. Иброҳим Ливан ватанпарварларини агрессорларнинг ва уларнинг америкалик ҳомийларининг хатарли режаларига зарба бериш учун Фаластин қаршилик ҳаракати ва Сурия билан янада маҳкамроқ бирлашишга чақирди.

КУРАШНИНГ ШОНЛИ ЙЎЛИ

ЛИМА. (ТАСС). Перу Компанияси ўзи ташкил топганидан бери ўтган 54 йил мобайнида меҳнаткашларнинг ҳуқуқлари ва ҳаётий манфаатлари учун, олигархия ва империализмга қарши курашнинг машаққатли, лекин шонли йўлини босиб ўтди. Компартия мамлакатдаги барча тараққийпарвар ва демократик кучларни бирлаштиришга муҳим ҳисса қўшди. Бу эса бугунги кунда сўл кучлар бирлиги коалициясининг фаолиятида ўз ифодасини топди. Перу Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Хорхе Дель Прадо Перу Коммунистик партияси ташкил топганлигининг 54 йиллигига бағишланиб бу ерда бўлиб ўтган тантанали мажлисда нутқ сўзлаб, шундай деди:

Х. Дель Прадо ҳукмрон доираларнинг меҳнаткашлар ҳаётий манфаатларига зарар етказаётган иқтисодий сиёсатини қатъиян қоралади. Бу сиёсат, деди у, кўп миллатли монополиялар, асосан Америка монополиялари ва Қўшма Штатлар контроллигидаги халқаро валюта фонди манфаатларини ифодалаётган ҳозирги ҳукуматнинг халққа қарши, таслимчилик характеридан далолат беради.

Перу коммунистларининг раҳбари ҳозирги Америка маъмурияти ўтказаётган агрессив империалистик йўлини кескин қоралади. У ядро ҳалокати хавфининг олдини олиш, ер юзида тинчликни таъминлаш учун курашаётган Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсати изчиллигини уқтириб ўтди.

Америка Қўшма Штатларидаги меҳнат биржалари ва ишчи кучларини ёллаш бюролари энг гавжум жойлардан бирига айланган. Мамлакат саноатининг кўпгина тармоқларини қамраб олган иқтисодий кризис натижасида «ортиқча одамлар» сони тобора кўпайиб бормоқда.

СУРАТДА: Детройтдаги меҳнат биржаси ёнида.

ТАСС фотохроникаси.

НАҚҚОШ НАЗМИ

Чашма

Бешарикқа йўли тушиб, «Мураббийлар» чойхонасида бир пиёла чой баҳонасида тўхтаган ҳар бир йўловчи бино бунёдкорлари меҳнатига, санъатига таҳсинлар айтади. Чойхона тепадан қараганда кенг ёйилган оппоқ парашютни эслатади. Унинг атрофидаги 20 та устуни ғоят нафис миллий ўймакорлик нақшлари билан безатилган, шифти ва равоқларидаги нақшларга қараб, кўзингиз қамашади. «Искра» колхозининг дам олиш зонасидаги «Боғу бўстон» чойхонаси, ресторан, «Бахт уйи» ҳам нафисликда чойхонадан қолишмайди.

Ана шу санъат асарларига тенг обидалардаги дурадгорлик, ёғоч-ўймакорлик ишларини машҳур уста Баҳриддин Аҳмедов ўз ўғиллари Саидаҳмад ва Муҳаммадюсуфлар билан бажарган.

Баҳриддин ака бу касбни отаси Мирзамаҳмуд furободан ўрганган. Мирзамаҳмуд бобо адабиётга ҳам меҳри баланд кишилардан эди. Уста Баҳриддин отаси сингари шеъриятга чинакам ихлос қўйган. Айниқса, классик шоирларимиз ижодига қизиқадиган киши. Ўзи ҳам шеърлар машқ қилади. Шеърларида инсон меҳнати шарафланади. Устанинг машқларидан айримларини чашмахонлар эътиборига ҳавола қилишга журъат этдик.

С. АСҚАРОВ,
Киров район «Коммунизм йўли» газетаси редактори, республикада хизмат кўрсатган маданият ходими.

ЯРАТИШ—БИЗНИНГ ШИОР

Қир этаги яланг дашт,
Ётар эди ҳувиллаб.
Бунда тўзонли шамол,
Ҳоким эди увиллаб.
Раис режаси билан
Бошладик зўр қурилиш:
Мақсадимиз — шу ерни
Таърифи курорт қилиш.
Ғишт қўйиб берди дадам —
Тўқсон баҳор гувоҳи.
Яхши ният — қўш қанот,
Тушди элнинг нигоҳи.
Райком котиби келиб,
Балли, деди бу ишга.
Ростини айтсам агар,
Уч экан қурилишга.
Ишлар юришиб кетди,
Йўловчилар ҳайратда.
Қад кўтарди кошона
Ўхшаши йўқ зийнатда.
Йўл бўйида универмаг,
Чойхона, биллур фонтан.
Яратиш — бизнинг шиор,
Шу қолади инсондан.
Бинокорман, қураман,
Қайга етса қадамим.
Қўлдаги тешам каби,
Тиним билмас қаламим.
Юртим гўзаллигини
Езсам, чиқар хуморим.
Қур, ярат, дер партиям
Қуриш — эзгу шиорим.

ПАХТАЗОР ЧОРЛАЯПТИ

Шаршарадай шошади, ўзанлардан тошади,
Мўлкали юлдузмикан, булутлардан ошади.
Юртимизда олтин куз сардафтарин очади:
Юртимиз бойлигини кўз-кўз қилиб жаҳонга —
Бебаҳо дурдонамиз уйилмоқда хирмонга.
Фалакдан боққан юлдуз ҳавас қилар қизларга,
Ой маҳлиё тикилар нақши олма юзларга.
Олмос панжалар ўйнар, ишонмайсиз кўзларга,
Пахтакор меҳнатини кўз-кўз қилиб жаҳонга —
Бебаҳо дурдонамиз уйилмоқда хирмонга.
Беш йилликни тўрт йилда бажармоқ олий шараф,
Олға юр, фақат олға! Шундай ҳозирги талаб,
Шиддат билан маррага интилади буюк саф,
Пахтакор қудратини кўз-кўз қилиб жаҳонга
Бебаҳо дурдонамиз уйилмоқда хирмонга.
Чаноқларда чарақлаб, пахтамиз чорлаяпти,
Элга берган ваъдамиз — аҳдимиз чорлаяпти,
Кундан кунга очилган бахтимиз чорлаяпти,
Ким содиқ фарзанд бўлса, халққа, она-Ватанга —
Этак боғлаб белига, ҳисса қўшсин хирмонга.

Баҳриддин АҲМЕДОВ.

Яратиш ва бунёдкорлик ишқи билан яшаётган уста Баҳриддин қўлида сайқал топган оддий ёғоч ҳам одамларга завқ бахш этади, шерлари мисол уйга толдиради. У ўз шогирдлари билан қанча биноларга нақш солди, чирой бахш этди.

Суратдаги мана бу кошонага назар ташланг. Устун ва равоқлардаги нақшлар, оппоқ мармардаги нафис гуллар уста меҳнатининг меваси. «Мураббий» номи берилган бу чойхонада ҳар куни қанча одам чой ичиб, уста Баҳриддин солган нақшларга қараб завқ олишади. Одамларга қувонч бахш этиш, уларни хурсанд қилишдан ҳам ўзга бахт борми? Ғазал ихлосманди бу касбни умр бўйи эъзозлаб, фарзандлари ва шогирдларига ҳам ўргатмоқда.

А. Омонов фотоси.

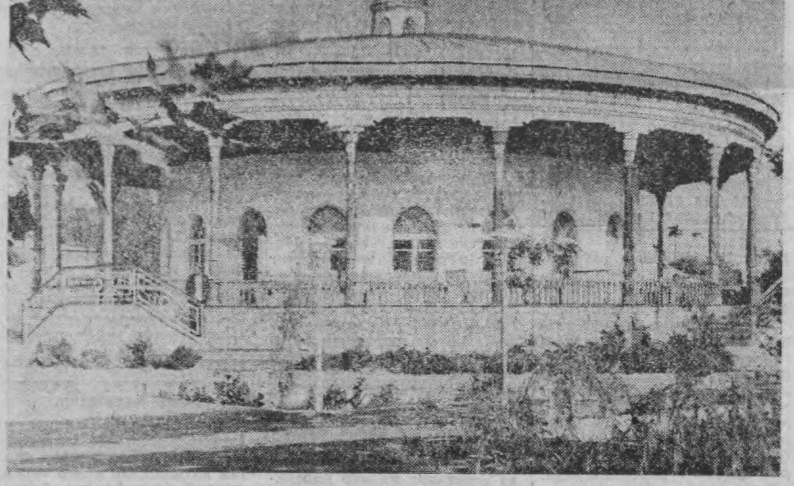

«БЎЙНОҚ»НИ ЭСЛАБ

Табиат ва инсон

Ҳали-ҳали ёдимда. Бундан бир неча йил муқаддам бизнинг бир кучукчамиз бор эди. Уни укам Қодир қаердандир топиб келганди. Бизгагина эмас, қўшни болаларига ҳам ўрганиб қолганди. «Бўйноқ» деб чақирсангиз бас, югуриб келиб, «хизмат» дегандек думини ликиллатиб турарди.

«Бўйноқ»нинг айниқса укам Қодирга меҳри бошқача эди. Қодир дарсдан келиши билан унинг йўлига югуриб чиқар, оёқлари остида пилдираб юрарди. Ойим ҳам «Бўйноқ»ни жуда яхши кўрарди. «Бу ақлли кучук катта бўлганда кўрасан, роса асқотади», дерди меҳр билан.

Дарҳақиқат у катта бўла борган сари тез етилиб, нима десанг бекаму-кўст бажарарди. Кунларнинг бирида дарсдан келсам, кучукчамизнинг ҳоргин ғингшиб ётганини кўрдим. Олдингидек югуриб чиқиш ҳам йўқ. Мени кўрдию, бошини бир кўтариб индамай ётаверди. Олдига келиб қарасам боши қон. Афтидан биров отганга ўхшайди. Оғзи, қулоғи ҳам лахта-лахта қон. Дарров ойимдан сўрадим.

— Кимдир отибди, — деди ойим афсус билан. — Бечора анчадан бери қийналиб ётибди. Кимнидир илҳақ кутгандек жони чиқишиям қийин бўляпти.

Ҳақиқатан ҳам «Бўйноқ»нинг аҳволи оғир эди. Раҳмим келиб, кўнглим бўшашиб кетди. Наҳотки, отган одам шунчалик шафқатсиз бўлса?!

Мен нима қилишимни билмай гарангсираб турувдим, укам Қодир келиб қолди. «Бўйноқ» деб чақирди. Бизнинг саросимага тушиб турганимизни кўрдию у одатдагидай олдимизга югуриб келди.

— Нима қилди «Бўйноқ»қа? — деди Қодир энгашиб кучукчанинг бўйнидан силаркан.

— Кимдир отибди, — дедим.

— Ким отибди? Нимага отади? Нима учун? — бақирди Қодир. Кейин «Кўрсатиб қўяман», — дея йиғлаб юборди.

— Қўй, хафа бўлма, ўғлим. Балким кимгадир зиён етказгандир? Тузалиб кетар ҳали, — деди ойим Қодирни юпатиб.

Унинг тузалиб кетишига менинг кўзим етмасди. «Бўйноқ»нинг ҳаёти аста-секин тугаб борарди. Ҳушсиз ётган кучукни Қодир қаттиқ-қаттиқ чақириб, бошларини силади. Шунда у бошини аранг кўтариб, Қодирнинг оёғига суйкалди-да, шундай бир мунгли увилладики, вужудимиз титраб кетди. Унинг бу увиллаши «рози бўлинглар», — деяётгандек туюлди бизга. Қодирга қарадим, унинг икки кўзи жиққа ёш. Шундан кейин «Бўйноқ» аста судралиб, темирдан қилинган сўри остига кириб кетди...

Йиллар ўтди. Қодир ҳам катта йигит бўлиб кетди. Биз «Бўйноқ»ни ҳамон эслаймиз. Унинг жони чиқиши олдидан Қодирга «алвидо» дегандек термилишлари ҳали-ҳали юрагимизни ўртаб юборади.

Ҳайдар ХУШМАТОВ.

ТАДБИРКОР ВА МАСЛАҲАТГЎЙ

ЮКСАК ТУРМУШ МАДАНИЯТИ УЧУН

Қишлоқ кўчаларидан ўтиб бораётган енгил машинада келин-куёв хушнуд ўтиришибди. Чорраҳаларда уларни болалар, кексалар табриклаб қолишяпти. Ниҳоят машина «Бахт уйи» ёнига келиб тўхтади. Келин-куёв машинадан тушаётганда дўстлари гулдасталар билан қарши олишди.

— Шуларнинг бахтига замон ҳамиша тинч бўлсин, — деди қишлоқ Совети идорасидан чиқаётган кексалардан бири.

— Шуни айтинг, — тенгқурининг фикрини маъқуллади Ризқул ота. — Қиройи эсда қоладиган кунлар. Тўйга нима етсин, Болаларимиз бахтли бўлишаверишсин.

Қишлоқда тўйларнинг замонга мос бўлиши, камчиқим билан эсда қоладиган қилиб ўтказилиши ҳақида колхоз раисининг турмуш маданияти бўйича ўринбосари Аскар Таубаев озмунча жон куйдирдими. Бошқа жойларда бўлгани сингари Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз қишлоқларида ҳам тўйлар «ким ўзарга» ўтиб, қанча ташвишлар келтирарди. Маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг активлари, қишлоқ зиёлилари кўмагида янгича урф-одат ва анъаналарни одамлар турмушига сингдириш, айниқса тўйларни замонга мослаштириш ҳақида кўп иш қилинди. Колхоз раисининг турмуш маданияти бўйича ўринбосари Аскар Таубаев ана шу ҳаракатга бош бўлди. Ниҳоят, уринишлар зое кетмади. Оз ҳаражат билан ҳам одамларнинг эсида қоладиган тўйлар ўтказиш мумкинлигига ҳамқишлоқларида ишонч ҳосил қилди.

Мана ҳозир «Бахт уйи»да никоҳдан ўтиш учун келган икки ёшнинг тўйига ҳам ўринбосарнинг ўзи бош-қош бўлмоқда. Арслон Абдуллаев ҳарбий хизматга чақирилгунга қадар колхозда механизатор бўлиб ишларди. Жолғас Жумагулова унинг хизматдан қайтишини икки йил кутди. Она қишлоғига қайтган Арслон яна трактор штурвалига ўтирди. Лекин ёшлар йиллар орзиқиб кутган висол оқшомини дўстлари даврасида нишонлашга қулай шаротлари йўқлигидан қийналиб юришарди.

Кунларнинг бирида Арслон Абдуллаев ўзига ўхшаган ёшларга меҳрибон, қишлоқларда ўтаётган тўй-маъракаларга бош бўлиб юрган Аскар Таубаевга маслаҳат солди. «Сен бу томонидан кўп ташвишланаверма. Колхоз правлениеси сизлар учун қурилаётган уйлардан биттасини ажратади. Тўй ҳаражатига келганда ортиқча ҳашамсиз, одамларнинг эсида қоладиган қилиб ўтказамиз», деди йигитнинг кўнглини кўтариб,

Қишлоқда турмуш маданиятининг жонкуяри Аскар Таубаев ўзи айтганидек икки ёшнинг тўйига бош бўлди. Ўша куни Арслон билан Жалғаснинг тўйига дўстлари билан бир қаторда, қишлоқ Совети активлари, колхоз правлениеси аъзолари ҳам қатнашдилар, Ҳақиқатан ҳам одамларнинг эсида қоладиган тўй бўлди...

Колхоз раисининг турмуш маданияти бўйича ўринбосарининг ташвишлари биргина тўйларни ўтказишдан иборат эмас, У уй-жой қурилиши, ўрта мактабларни битираётган ёшларнинг колхоз ишлаб чиқаришида қолиб ишлашлари, уларга қулай шароитлар яратиб бериш, мактабгача тарбия болалар муассасалари ишини яхшилаш, дала ва фермаларнинг меҳнатчиларига намунали медицина хизмати кўрсатиш ҳақида ҳам ўйлайди. Қишлоқ одамлари шаҳарларда бўлганидек, маданий-маиший хизматдан баҳраманд бўлиши, кечқурунлари ёшлар бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари, колхоз билан район маркази ўртасида автобус қатновини йўлга қўйиш ташвишлари ҳам унинг зиммасида.

Зотан қаерда одамлар ҳақида яхши ғамхўрлик қилинса, уларнинг яшашлари ва ишлашлари учун қулай шароит яратиб берилса, ўша ерда қўлга киритиладиган натижалар салмоқли бўлади. Айрим жойларда бўлгани сингари ёшлар ўз қишлоқларини ташлаб, шаҳарларга интилмайдилар. Буни Аскар Таубаев ҳам, колхоз раиси Фозил Разов ҳам яхши билишади. Шу боисдан хўжаликда турмуш маданиятини кўтариш, кишилар ҳаётига янгича урф-одат ва анъаналарни сингдириш масаласига алоҳида эътибор беришяпти.

— Турмуш маданиятини кўтармай, меҳнат кишиси ҳақида етарли қайғурмай, белгиланган план ва топшириқларни бажариш ҳақида сўз ҳам бўлиши мумкин эмас, — дейди биз билан суҳбатда Аскар Таубаев. — Кейинги йилларда қишлоқларимизда замонавий мактаб ва болалар боғчалари, клуб ва медицина муассасалари қурилмоқда. Марказий қишлоғимиздаги 380 уринли колхоз клуби ёшларимизнинг энг севимли жойи. Кечқурунлари йигит-қизлар бу ерга тўпланишиб, вақтларини мазмунли ўтказадилар. Колхозчилар кийим тиктириш, телевизор ёки холодильникларини устага кўрсатиш учун район марказига боришмайди. Колхоздаги маиший хизмат уйи уларнинг ҳожатини чиқаради. Шу боисдан колхозимиз пешқадамлар сафида.

Биз колхоз комсомол ташкилотининг секретари Сайлов Мамбетов билан қишлоқларни айланганимизда, чорвачилик фермалари ва далачилик бригадаларида бўлганимизда, одамларнинг турмуш тарзи билан яқиндан танишганимизда колхоз раисининг турмуш маданияти бўйича ўринбосари айтган гаплар нақадар ҳақлигига ишонч ҳосил қилдик.

Ҳамма гап ҳаракатда, билдирилган ишончни оқлаш учун виждонан ишга киришишда. Аскар Таубаев ҳамиша шу ҳақда ўйлайди. Қилаётган ишидан кўнгли тўлмайди, ҳал этилмаган муаммолар ташвиши билан елиб югуради. Тўғри, бир ўзининг қўлидан ҳеч нарса келмайди. У ҳал этилиши лозим бўлган масалаларни мувофиқлаштириш совети аъзолари муҳокамасига ҳавола қилади. Даҳлдор идора ва ташкилотларнинг раҳбарлари билан яқиндан алоқада бўлади.

Бундан бир йилча муқаддам 6-бригада аъзоларидан қишлоққа водопровод ўтказиш ҳақида ариза тушди. Бу масалани правление йиғилишига ҳавола қилди. Кўп ўтмай райондан қурувчилар келишиб, 6-бригадага водопровод ётқизиш ишини бошлаб юбордилар. Қорамозор участкасида ҳаммом қурилиши, колхоз посёлкаларини газлаштириш ва телефонлаштириш муаммолари ҳам кўпчиликнинг аралашуви, даҳлдор ташкилотларнинг буюртмани бажариш учун ишга тўғри муносабатда бўлиши туфайли ҳал этилди. Бироқ бу ишларнинг ҳаммасида Аскар Таубаевнинг улуши бор.

Қишлоқда турмуш маданиятини кўтариш, колхозчиларга қулай шароитлар яратиш, ёшларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари учун кўп ишлар қилинди, анчагина муаммолар ҳал этилди. Лекин колхоз раисининг турмуш маданияти бўйича ўринбосари Аскар Таубаевнинг ён дафтарчасида ечимини кутаётган қатор муаммолар қораламаси бор. Ҳозирги ёшлар қаерда, қайси вазифада ишламасинлар, физкультура ва спортга қизиқадилар. Фрунзе номли колхоз аъзолари орасида ҳам ана шундай йигит-қизлар оз эмас. Демак, колхозда барча қулайликларга эга бўлган спорт комплекси бўлиши шарт. Бундан ташқари санъатга ҳавасманд ёшларнинг тўгаракларда иштирок этишлари, район ва область кўрикларида қатнашишлари учун доимий равишда машғулот ўтказиб турадиган маданият уйи керак. Мана, Таубаевни нималар ташвишлантиряпти? Тўйларнинг яна ҳам мазмунли ўтказилиши, одамлар турмушига замонавий урф-одат ва анъаналарнинг сингиши учун қишлоққа бугунги кун талабларига жавоб берадиган маданий-маиший хизмат кўрсатадиган муассасалар керак. Қолаверса йўлларнинг равонлиги, кўчаларнинг чароғонлиги, ёш оилалар истиқомат қиладиган намунали посёлкаларнинг қад кўтариши ҳам қишлоқ турмуш маданиятига кўрк қўшади. Бу муаммолар ҳам колхоз раисининг турмуш маданияти бўйича ўринбосарига тинчлик бермайди. У келажакда қишлоқлар худди ана шундай бўлиши ҳақида ўйлайди.

Е. НИКОЛАЕВА.

КУНГИЛЛИ САЁҲАТЛАР

Денов районидаги «8 Март» колхози правлениеси ва партия ташкилоти, касаба союз ташкилоти меҳнаткашлар ва Улуғ Ватан уруши ветеранларининг кўнгилли дам олишлари учун яхши шароитлар яратган.

Улар ҳар йили республикамизнинг турли шаҳарларида саёҳатда бўлишади. Яқинда 20 дан ортиқ уруш ва меҳнат ветеранлари Фарғона водийси ва Самарқандда саёҳатда бўлишди.

Шунингдек, хўжаликнинг Турдиқул Эшниёзов ва Йўлдош Хидиров бошлиқ бригадалар пахтакорлари ҳам қўшни Тожикистон ССРнинг Душанбе шаҳрини томоша қилиб қайтдилар. Саёҳат пахтакорларда катта таассурот қолдирди.

Ҳ. ХУШМАТОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЯНГИ УЙ ҲАЙВОНИ

Лондондаги «Дейли телеграф» газетасининг хабар беришича, Кембриджадаги ҳайвонлар физиологияси институтида инглиз олимлари қўйни эчки билан чатиштиришга муваффақ бўлдилар. Мутахассислар иқлим шароитларига чидамли ва иқтисодий жиҳатдан фойдали уй ҳайвонининг янги турини яратишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйишган. Янги ҳайвон сут, гўшт ва жун учун боқиб кўпайтирилиши керак. Синов натижасида олинган иккита ёш ҳайвонга бир неча ой бўлиб қолди.

ЎТА ЗАҲАРЛИ ИЛОН

Австралияда яқинда заҳари гулдирак илон заҳаридан 300, ҳинд кобрасидан эса 20 баробар кучли ўта заҳарли илон топилди. Бу илон қитъанинг чўл районларида учрайди. У оч қўнғир рангда бўлиб, узунлиги 2 метрдан ошади. Илоннинг баъзилари 44 миллиграммгача заҳар беради.

ВУЛҚОН «ҲУЖУМИ»

Бортида 155 нафар йўловчи бўлган «Боинг—747» самолётига вулқон «ҳужум» қилди. Ҳаво кемаси Индонезиянинг Ява ороли ғарбий қисми тепасидан ҳаракатдаги вулқон ёнидан учиб ўтаётган эди. 7,5 минг метр баландликда «Боинг» тўсатдан вулқон оғзидан отилиб чиқаётган кукунлар ва кичик тошлар булути орасига тушиб қолди. Самолётнинг двигателларидан бири қаттиқ шикастланди. Экипаж аъзоларининг қатъияти ва маҳорати туфайли ҳаво кемаси ўша яқин ўртадаги аэродромлардан бирига муваффақиятли қўндирилди.

(ТАСС).

ХАЛҚ ИЖОДИ — ҚАЙНАР БУЛОҚ

МАЖНУНТОЛ АФСОНАСИ

(РИВОЯТ)

Онам ўсимликлар ҳақида қизиқарли, кишини ўйлар қамровига солувчи турли ҳикоят, афсоналарни кўплаб биларди. Бир кун Мажнунтол ҳақида сўраб қолдим.

— Мажнунтолми? — дея онам аста ўзига хос равонлик билан ҳикоя қила бошлади:

«Ўтган замонда бир боғбон йигит бўлган экан. У икки қишлоқ наридаги сулув қизга ошиқ бўлиб қолибди. Йигит ҳам қизнинг дилидан жой олибди. Ойлар, йиллар ўтибди. Улар севгисини пинҳон тутишибди. Қизнинг ота-онаси орзу-ҳавасга тўлиб, фарзандини қишлоғидаги бадавлат хонадонга узатиш ҳаракатига тушибди. Дилидаги сирларни қиз онасига кеч айтибди.

Армон ва аламга тўла йигит тўй кечаси ғойиб бўлибди. Унинг кетган томонини излашибди. Одамлар сой бўйида йигитдек навқирон, қадди ёй каби эгик мажнунтол пайдо бўлганини кўришибди. Ошиқ йигит ана шу мажнунтолга айланган экан.

Мажнунтол шу куйи оҳини оҳиста туну кун сувга айтишни одат қилибди. Сув ҳам мажнунтолнинг сирларини узоқ-узоқларга, чўлларга элтибди. Қақраган ерлардан ошиқ йигитнинг орзулари гул-чечаклар бўлиб униб чиқибди...

Шундан, ҳали ҳануз мажнунтол оҳини сувга айтармиш, — деган гап тарқалган эл орасида».

Эркин МЎЙДИНОВ.

СПОРТ

● ШАШКА

ТЎРТИНЧИ ЎРИН

«Ленин йўли» ва «Ленинский путь» область газеталари совринлари учун ўтказилган «Суғдиёна атиргуллари» Бутуниттифоқ анъанавий турнири ниҳоясига етди. Хотин-қизлар ўртасида Самарқандда бўлган мазкур мусобақада мамлакатимизнинг кучли спортчилари ўртасида ғолиблик учун кескин кураш борди.

Анъанавий турнир давомида тўққиз нафар СССР спорт мастери ва беш нафар мастерликка номзод иштирок этишди. Шуниси эътиборга лойиқки, турнирда республикамиз спорт шарафини ҳимоя қилган спортчилар Иттифоқимизнинг кучли шашкачилари билан тенгма-тенг кураш олиб бориш учун бор маҳоратларини ишга солдилар.

Мусобақа ғолиби фақат сўнгги куни аниқланганлиги ҳам ҳар бир учрашувнинг муросасиз ўтганлигини кўрсатиб турибди. Турнирда анча вақтгача пешқадамлик қилган Россия чемпиони — архангельсклик Т. Шульмина сўнгги куни тошкентлик П. Гольдшмидт билан учрашди. У вакилимиз қаршилигини енга олмай, дуранг натижага эришди. Натижада кишинёвлик Р. Якер билан бўлган ўйинни ўз фойдасига ҳал қилган жаҳоннинг тўрт карра чемпиони москвалик Е. Михайловская очколар бўйича пешқадамга етиб олди. Шундай қилиб, ўн уч имкониятдан 9,5 тадан очко жамғаришган Т. Шульмина ва Е. Михайловская биринчи ва иккинчи ўринларни бўлишиб олишди.

Учинчи ўрин тақдирини андижонлик К. Мирзаева ва москвалик А. Брохунова ўртасидаги учрашув ҳал қилди. Бу ўйинда дуранг натижага эришган Москва чемпиони очколар сонини тўққизтага етказиб, совринли учинчи ўринни қўлга киритди. Турнирни саккиз очко билан якунлаган Мирзаева тўртинчи ўринни эгаллади. Шунча очко тўплаган самарқандлик Э. Пилосова бешинчи ўринни олди.

● БОКС

КУБОК ЭГАСИНИ ТОПДИ

Республикамизнинг «чарм қўлқоқ» усталаридан бири — фарғоналик Сергей Василенко кейинги йилларда ўз маҳорати ошиб бораётганлигини амалда исботлаб, мутахассислар эътиборини қозоняпти.

Сергей III Бутуниттифоқ ёшлар спорт ўйинлари финали ва Донецкда ўтказилган СССР чемпионатидаги ҳар бир учрашувда ғалабага бўлган иштиёқи билан ажралиб турди. Вакилимиз Львовда команда ҳисобида СССР Кубоги учун ўтказилган мусобақада ҳам яхши иштирок этди. СССР Қуролли Кучлари терма командаси сафида қатнашган Сергей ярим финалда «Буревестник» жамияти аъзоси Х. Жаброилов билан куч синашди. Бунда судьялар уччала раунд давомида рақибига нисбатан кўп очко жамғарган Василенкони ғолиб деб топишди.

Куни кеча Кубок мусобақалари ниҳоясига етди. СССР Қуролли кучлари терма командаси боксчилари ҳал қилувчи финалда «Меҳнат резервлари» командаси билан учрашиб, умумий ҳисобда ғолиб чиқишди. Пировардида улар биллур соврин — СССР кубоги соҳиби бўлишди. Бу ғалабага фарғоналик Сергей Василенко ҳам муносиб ҳисса қўшди.

ГТО комплекси кўпкураш бўйича «Пахтакор» кўнгилли қишлоқ спорт жамияти доирасида ўтказилган шахсий команда биринчилиги мусобақалари ниҳоясига етди. Поп районидаги ажойиб «Ғурумсарой» спорт комплексида уч кун давом этган баҳслардан сўнг майдон эгалари — Наманган область командаси биринчи ўринни эгаллади.

СУРАТДА: мусобақа ғолибларидан бири — фарғоналик Ольга Зеленцова.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Редактор
И. СУЛАЙМОНОВ.

Телевидение

ДУШАНБА

11 ОКТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Ипак мўйқалам». Мультфильм.
10.05 «Мен кўшиқ тўқийман». Телевизион бадиий фильм.
11.20 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
12.20 «Чашмалар». Музикали программа.
12.50 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.20 Мамлакат телевидение студияларининг ҳужжатли фильмлари:
«Авлодимнинг оддий иш кунлари».
«Кабадиён тупроғи».
«Оролдаги шаҳар».
16.25 «Оналар мактаби».
16.55 Татаристон АССР Давлат ашула ва рақс ансамбли ижро этади.
17.25 «Объектив».
17.55 «Стадион ҳамма учун».
18.25 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Ерга садоқат». СССР Фанлар академияси Тарих институтининг директори, тарих фанлари доктори С. С. Хромовнинг кириш сўзи билан бошланади.
19.15 Футбол шарҳи.
19.45 «Партия планлари —халқ планлари». Белоруссия ва Литва енгил саноати ходимларининг мусобақаси. 1-кўрсатув.
20.15 Совет қўшиқларидан концерт.
20.45 «Йўл-йўлакай». Телевизион спектакль премьераси. Автор — Ю. Эдлис.
21.30 «Время».
22.05 «Пиренеялар ортида — Испания». Телевизион ҳужжатли фильм.
23.00 «Дунё воқеалари».
23.15 Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг эстрада-симфоник куйлар оркестри ижро этади.

● МТ II

Профилактика муносабати билан душанба 11 октябрь куни Марказий телевидениенинг II программасида кўрсатувлар намойиш қилинмайди.

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 Болалар учун фильм. «Иришканинг кундалиги».
18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Жонажон ўлка».
18.45 «Премьералар, учрашувлар, дебютлар» (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг уйғур ансамбли ижро этади.
20.30 «Ахборот».
20.50 Г. Отақулова, Ж. Раҳимов, К. Тиллабоев концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Хирмонингизга барака».
22.25 «Энг сўнгги кун». Бадиий фильм.
24.00 Янгиликлар.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана
Р. — 02049.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ —П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41* ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42. Масъул секретари — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-54-48, 32-56-25. Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлимлари — 32-33-81-42, 56-37, 32-54-54. Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг жавбатчиси — 33-90-50.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543.

А. 1135. 11